

SEKOM-sekretariat

www.sekom.no | post@sekom.no

Flora kontrollutval

Møteinnkalling

Møtedato: 09.09.2014

Møtestad: Eikefjord skule / Eikefjord barnehage

Møtetid: Kl. 09:30

Innkalling: Faste medlemar i utvalet, rådmannen eller andre frå administrasjonen i sak 46 – 48. Revisor i sak 49.

[Dersom du ikkje kan møte: Meld frå på e-post: ah@sekom.no](mailto:ah@sekom.no)

Varamedlemar møter etter nærare innkalling.

Sakliste

Sak nr.	Saktittel
044/14	Godkjenning av innkalling og sakliste
045/14	Skriv og meldingar
046/14	Eikefjord barnehage og Eikefjord skule - synfaring
047/14	Tarzanjungel på Flora barneskule - orientering
048/14	Nettbrett til ungdomsskuleelevar i Flora - orientering
049/14	Prosjektrekneskap Oppdatering av el-anlegg (78600)
050/14	Oppfølgingsliste 6 - 2014
051/14	Eventuelt

Møtet startar med synfaring i barnehagen og skulen.

Med helsing

Bjarne Holme

Leiar

SEKOM-sekretariat

Saksgang Flora kontrollutval	Møtedato 09.09.2014	Saksnr 044/14
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-033, Komnr-1401	Arkivsaknr.: 14/168
---	-------------------------------------	-------------------------------

Godkjenning av innkalling og sakliste

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Innkalling og sakliste vert godkjent.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Flora kontrollutval	Møtedato 09.09.2014	Saksnr 045/14
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-033, Komnr-1401	Arkivsaknr.: 14/112
---	-------------------------------------	-------------------------------

Skriv og meldingar

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
28.07.2014	Havhesten Flora kommune KF Styrereferat 15 mai 2014	176
21.08.2014	SV SV Referat frå styremøte i Havhesten den 15.5. (L)(247)	315
21.08.2014	SV: Spørsmål om varamedlem kontrollutvalet	314
31.07.2014	Revisjonsuttale spelemiddel Sunnfjord Hestesportsenter 090714	200
31.07.2014	Flora Pressereglement	201
31.07.2014	Flora Retningsliner for sosiale media	202
31.07.2014	Veileder_for_horing_i_kontrollutvalget_-_endelig_versjon	203
27.08.2014	Flora Grønenga og Norstone, status	348
27.08.2014	Vedtak etter klage på vedtak om kommunalt driftstilskot for Furuhaugane barnehage med vedlegg KS og NKK	350

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Skriv og meldingar vert tekne til orientering.

...

Saksutgreiing:

Til stades:	Halvor Halvorsen (styreleiar), Marit G. Stave (nestleiar), Rune Bortne og Magny K. Rogne (tilsettrepr.)	Dato:	15. mai 2014
Fråfall:	Solveig Willis		
Frå administrasjonen	Mette Gundersen	Arkivsak:	
Kopi til:		Arkivnr.:	

Sak 13/2014 Godkjenning av innkalling

Styrets vedtak:

Styret ber om at agenda og alle vedlegg knytt til agendaen skal vere på plass fire dagar innan styremøtedato.

Sak 14/2014 Synfaring Havhesten

Styret og DL gjekk gjennom arbeid gjort i teknisk rom samt inspisering av HC garderobe og status på arbeid knytt til den manglande døra. Sistnemde er sett i bestilling og estimert leveringstid sett til veke 25.

Styrets vedtak:

Styret tek arbeidet med HC-døra til vitande.
Når det gjeld teknisk rom er styret einstemmig på at det er gjort kjempebra arbeid.

Sak 15/2014 Gjennomgang av styrereferat og evt. merknader

Styrets vedtak:

Styret ber DL følge opp rådmannen i saka m.o.t. konsekvensar av kutt i tilskot for 2014.

Sak 16/2014 Revisjonsrapport og rekneskapen 2013 Havhesten

Det blei gått gjennom revisjonsrapporten for Havhesten sitt rekneskap for 2013.

Styrets vedtak:

Styret godkjenner rekneskapen, og tek revisjonsrapporten til følge.

Sak 17/2014 Orientering omsetnad per 31. mars

DL gjekk gjennom prognosen for 1. kvartal. Vanlig med høg inntening, men og høge kostnader på vedlikehald. Ligg litt bak i forhold til budsjetterte inntekter, men ein reknar med at dette vil jamne seg ut i løpet av året.

Sak 18/2014 Godkjenning av sak til bystyret vedrørende overdraging av eigaransvar av bygget Havhesten til Flora kommune.

DL gjekk gjennom forslag til sak etter innspel frå styret.

Styrets vedtak:

Styret meiner dokumentet framleis er for lite konkret, og har gjort om dokumentet til eit arbeidsutkast, som med dei endringane som er vedteke i møtet, skal takast vidare til rådmannen for

Møtebok

Havhesten Flora kommune KF

å førebu ei politisk sak.

Sak 19/2014 Strategidokument Havhesten

Dagleg leiar gjekk gjennom utkast til strategidokument som skal danne grunnlag for framtidig handlingsplan.

Styrets vedtak:

Dokumentet blei levert altfor tett på styremøtet, og styret hadde ikkje fått gått skikkeleg gjennom alt. Styret ønskjer å gjere om på hovudmåla, og endre på ein del formuleringar i analysen. Dokumentet skal takast igjen og det skal gjerast vedtak innan handlingsplanen for 2015 skal til behandling i styret til hausten.

Sak 20/2014

Aksjonsplan

DL gjekk gjennom aksjonsplanen, og status på dei prosjekta som ligg til oppfølging.

Styrets vedtak:

Styret tek dette til orientering.

Sak 21/2014

Eventuelle saker

To saker:

1. Styreleiar orienterte om møtet med kontrollutvalet 15. mai.
2. Tillitsvalde la fram brev om at det eine ventilasjonsanlegget har vore ute av drift i fleire månader, og korleis dette påverkar arbeidsdagen til dei tilsette. Dagleg leiar ønskjer å kjøpe tenester frå Asplan Viak til dette, då dei har fått gode skussmål frå nyare badeanlegg for godt arbeid. DL orienterte også om at ein representant frå Gunnar Karlsen nettopp har vore på Havhesten for å gjere ei vurdering på ventilasjonsanlegget (blei bestilt etter styremøte frå 20/2). Rapport på dette er venta relativt raskt.

Styrets vedtak:

1. Styret tek orienteringa til vitande.
2. Styret ber DL om å få saka inn i aksjonsplanen og følgje opp, slik at vi får ei avklaring før sommaren. Styret meiner at dette bør kunne løysast utan å bruke mykje pengar på konsulenttenester, og vil i første omgang at DL skal kontakte Ivest Consult for ei vurdering på kva som kan gjerast for å reparere anlegget. Om denne saka ikkje kan løysast lokalt, ønskjer styret eit ekstraordinært styremøte for å drøfte kva grep som skal gjerast.

Styremøte slutt.

Halvor Halvorsen (styreleiar)

Marit G. Stave (nestleiar)

Rune Bortne

Magny Rogne

Møtebok

Havhesten Flora kommune KF

Fra: Mette Gundersen
Sendt:
Til:
Kopi:
Emne: SV: SV: Referat frå styremøte i Havhesten den 15.5.

Fra: Mette Gundersen <mette@havhesten.no>
Sendt: 28. juli 2014 09:56
Til: Arnar Helgheim
Emne: SV: SV: Referat frå styremøte i Havhesten den 15.5.

Hei igjen!

Til orientering:

Styreleiar, nestleiar og dagleg leiar i Havhesten hadde møte med rådmannen den 15. juli. Resultatet av dette møtet var at Havhesten skal bestille tilstandsrapport frå fagleg ekspertise på det tekniske og bygningen i Havhesten (via Doffin).

Styret var ikkje stemmedyktig til å vedta bestilling på dette, men det blir kun ein formalitet på neste styremøte i Havhesten den 11. september. Underteikna har fått beskjed om å starte forarbeidet, slik at bestillinga kan skje med ein gong styrevedtaket er på plass. Har kontakta Arve Klokk vedr hjelp til å utforme kravspesifikasjon.

Eg skal ha ferie frå og med onsdag 30. juli og er då ikkje tilbake før den 18. august.

Mvh
Mette,
Havhesten

Fra: Arnar Helgheim [<mailto:Arnar.Helgheim@sekom.no>]
Sendt: 25. juni 2014 11:18
Til: 'Mette Gundersen'
Emne: SV: SV: Referat frå styremøte i Havhesten den 15.5.

Hei☺

Takk for møteboka. Eg sender den ut til kontrollutvalet som referatsak i møte 9. september. Skulle det bli endring, sender vi det ut til første møte etter dette.

God sommar!

Med helsing

Arnar Helgheim
Dagleg leiar

Fra: Arnar Helgheim
Sendt:
Til:
Kopi:
Emne: SV: Spørsmål om varamedlem kontrollutvalet

Fra: Arnar Helgheim
Sendt: 27. juni 2014 08:23
Til: 'Ingvar Torsvik Myrvollen'
Kopi: Bjarne Holme (FrP); Bjørg Jansen Mikalsen (V) ; Richter (Ap) Eva Irene; Richter (Ap) Eva Irene; Berit Karin Hovland (SV); Bengt Solheim-Olsen (H); Ester Frøyen; Terje Førde; Trine Vokuhl; Audhild Ragni Vie Alme
Emne: SV: Spørsmål om varamedlem kontrollutvalet

Hei:)

Her er oppsummering frå Fylkesmannen. Som det går fram, er styre i kommunalt føretak likestilt med "kommunal nemnd med beslutningsmyndighet" der medlemmer ikkje er valbare til kontrollutvalet:

Vi viser til spørsmål som gjeld valbarheit til kontrollutvalet. Fylkesmannen si rolle er å rettleie om regelverket etter kommunelova. Vi tek ikkje stilling til konkrete saker.

Reglane om valbarheit til kontrollutvalet går fram av kommunelova § 77 nr. 2:

"2. Utelukket fra valg er ordfører, fylkesordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskap og fylkesutvalg, medlem og varamedlem av kommunal eller fylkeskommunal nemnd med beslutningsmyndighet, medlem av kommuneråd eller fylkesråd og ansatte i kommunen eller fylkeskommunen."

Spørsmålet i denne samanhengen er om styremedlem i kommunale føretak (KF) skal reknast som "medlem av kommunal nemnd med beslutningsmyndighet".

Som de gjer greie for i e-posten dykkar 17.06.2014 fell styremedlemar selskap utanfor denne krinsen.

Vi viser i denne samanhengen til at KF ikkje er eit sjølvstendig rettssubjekt, men rettsleg sett er ein del av kommunen.

Dette inneber at eit styre for KF tvillaust skal reknast som "kommunal nemnd med beslutningsmyndighet", sjå også [rundskriv H-4/11 s. 20: <http://www.regjeringen.no/upload/KRD/Vedlegg/KOMM/val_av_formannskap_mm.pdf>](http://www.regjeringen.no/upload/KRD/Vedlegg/KOMM/val_av_formannskap_mm.pdf)

Spørsmålet er vidare handsama av KMD i rundskriv H-02/06, der dei i sak 06/450 presiserte følgjande:

"...Departementet gjorde innledningsvis oppmerksom på at det tidligere har uttalt at styret for et kommunalt foretak (KF) må anses som "nemnd med beslutningsmyndighet" i forhold til kommunelovens regler. Medlemmer av styret for vedkommende KF måtte følgelig anses utelukket fra valg til kontrollutvalget, jf. kommuneloven § 77 nr. 2."

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kmd/dok/rundskriv/2006/rundskriv-h-0206.html?id=109621>

Med helsing

Arnt Erik Nordheim
rådgjevar
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Arnt.Erik.Nordheim@fylkesmannen.no <mailto:Arnt.Erik.Nordheim@fylkesmannen.no>
Tlf: 57 64 31 68

Med helsing

Arnar Helgheim
Dagleg leiar

SEKOM-sekretariat
Sekretariat for kontrollutvala i 15 kommunar:
Askvoll, Bremanger, Eid, Fjaler, Flora, Førde, Gaular, Gloppen Gulen, Hyllestad, Hornindal, Jølster, Naustdal,
Solund og Stryn

Mobil: +47 975 81 418
Tlf arbeid: 57 61 27 84
arnar.helgheim@sekom.no <mailto:arnar.helgheim@sekom.no>
Hafstadvegen 42
Postboks 338
6802 Førde

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Ingvar Torsvik Myrvollen [<mailto:Ingvar.Torsvik.Myrvollen@hoyre.no>]

Sendt: 17. juni 2014 12:52

Til: Ingvar Torsvik Myrvollen

Kopi: Bjarne Holme (FrP); Bjørg Jansen Mikalsen (V) ; Richter (Ap) Eva Irene; Richter (Ap) Eva Irene; Berit Karin Hovland (SV); Bengt Solheim-Olsen (H); Ester Frøyen; Terje Førde; Trine Vokuhl; Sekom postmottak; Arnar Helgheim; Audhild Ragni Vie Alme

Emne: Re: Spørsmål om varamedlem kontrollutvalet

Retting; ho er vara til KFet, men likefullt er dette ein umogleg kombinasjon

Beste helsing Ingvar

Sendt fra min iPhone

> [Den 17. juni 2014 kl. 12:49 skrev "Ingvar Torsvik Myrvollen" <Ingvar.Torsvik.Myrvollen@hoyre.no>](mailto:Ingvar.Torsvik.Myrvollen@hoyre.no)
> <mailto:Ingvar.Torsvik.Myrvollen@hoyre.no>:

>

> Til kontrollutvalet, ordførar, formannskapssekretær / Flora kommune

>

> Kopi Kryss-revisjon og Sekom-sekretariatet

>

> Eit medlem eller varamedlem av kontrollutvalet kan ikkje vere medlem/varamedlem av eit utval med
> beslutningsmynde. Jfr kommunelova

>

> Eg er tilhøyrar til bystyret no. Solbjørg Tonheim (Ap) sa ho er styremedlem i Flora kommune KF

Innvandrarsenteret.

>

> Ho er og personleg varamedlem for Berit Hovland (SV) til kontrollutvalet, og har møtt som vara

>

> Så vidt eg kan sjå må dette rettast opp i snarast

>

>

> Beste helsing

> Ingvar Torsvik Myrvollen (H)

> Nestleiar kontrollutvalet

>

> Sendt fra min iPhone

Denne epost har blitt kontrollert for virus av Comendo Norge AS

[This e-mail has been scanned for viruses by <http://www.comendo.no>](http://www.comendo.no)

Flora Kommune
v/Rådmannen
6900 Florø

Dykkar ref.:	Vår ref.: F://flora/spelem.rek./14 Sunnfjord Hestesportsenter	Arkivkode: 243	Journalnr.: 059 / 2014	Dokumentdato: 09.07.2014
---------------------	--	--------------------------	----------------------------------	------------------------------------

**REVISJONSUTTALE – SPELEMIDDELREKNESKAPEN FOR 1401 FLORA KOMMUNE,
Anleggsnr 1401 1006504 Sunnfjord Hestesportsenter, Ridesti Flora kommune.**

Rekneskapen for ovannemnde spelemiddelanlegg har vore førelagt kommunerevisjonen i Flora kommune for gjennomsyn og kontroll. Rekneskapen for Sunnfjord Hestesportsenter AS er revidert av revisorfirma Deloitte AS, avd. Florø. Det er lagt fram rekneskapsoversikter over hestesportsenteret sine anleggskostnader spesifisert på dei ulike anlegg som det er søkt om spelemidlar til og fått tilsagn om.

Vi har gjennomført dei kontrollhandlingar som er avtala kring slik rapportering. Vårt oppdrag er utført i samsvar med «*ISRS 4400, Avtala kontrollhandlingar*». Revisjonshandlingane er utført for å bistå kommunen og fylkeskommunen i vurderinga av riktigheita av rekneskapen og for at anlegget er i samsvar med Kulturdepartementet sine retningslinjer i Rundskriv V-0732.

Vi vil oppsummere vårt arbeide slik:

Det ligg føre rekneskapsamandrag for bygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet, for *Sunnfjord Hestesportsenter, Ridesti, Anleggsnummer 1401 1006504* Prosjektet har ein totalkostnad på kr 1 440 000,-, som korresponderer med finansieringa. Anlegget er tildelt spelemidlar med høvesvis kr. 480 000,- jfr tilsagnsbrevet av 26.06.2014

Vi gjer merksam på at sum budsjett i kostnadsoverslag i fornya søknad er basert på fordelt takst på anlegget, jfr. kulepunkt to nedanfor, og spesifisert kostnadsoverslag/vedlegg til søknad. Vi viser også til tilsagnsbreva frå Sogn og Fjordane Fylkeskommune. Samandrag av finansieringa av anlegget går fram av side 1 i rapporteringsskjemaet. Side 2 viser spesifisert rekneskapsamandrag.

Regionskontor for kommunane:

Flora, Bremanger
Flora kommune, Strandgt. 43, 2. etg., 6900 Florø
Tlf. Terje Førde: 57 75 60 97, 57 61 26 40 eller
57 61 26 41, evt. mobil: 99 22 92 27
Tlf. Trine Vokuhl, 57 75 60 96, 57 61 26 48;
- evt. mobil: 91 74 20 35

Hovudkontor/regionskontor for kommunane:

Førde, Jølster, Naustdal, Gaular, Askvoll
Førde kommune, Rådhuset, Hafstadv 28, 6800 Førde
Postboks 487, 6802 Førde. Tlf. Terje Førde, 57 61 26 41
Tlf. Charles Litsheim, 57 61 26 42, mobil: 91 33 30 46
Tlf. Stig Årdal, 57 61 26 45, mobil: 90 52 48 55
Tlf. Kari Sygna, 57 61 26 43, mobil: 97 98 13 22
Tlf. Asgeir Tveit, 57 61 26 44, mobil: 90 87 43 88

Regionskontor for kommunane:

Hyllestad, Fjaler, Gulen, Solund
Hyllestad kommune, 6957 Hyllestad
Tlf. regionskontoret; 57 78 85 47
Tlf. Aud Marit Nyland Eide, 57 61 2646
- evt. mobil: 99 23 52 16
Tlf. Torill Nordstrand, 57 61 26 47;
- evt. mobil: 47 65 50 93

Vi har gjennomført følgende kontrollhandlingar:

- ⊙ om rekneskapssamandraget er underskrive på vegne av kommunen
- ⊙ om rekneskapen er samanliknbar med kostnadsoverslaget – sjå ovanfor
- ⊙ om verdien av dugnad, gåver og rabattar er ført opp iht godkjent kostnadsoverslag;
 - sjå kommentar i avsnittet ovanfor
- ⊙ om sluttkostnaden for anlegget i rekneskapssamandraget utgjer verdien av kontantutgifter og verdiar av gåver, dugnader og rabattar slik det er oppstilt i rekneskapssamandraget/skjemaene
- ⊙ eit tilfeldig utplukk av utgiftsbilaga mht om:
 - fakturaene er bokført med rett beløp
 - det er utgifter som åpenbart ikkje synest å vedkome prosjektet
 - utgiftene er stønadsberettiga etter regelverket

Vi har ingen merknader til dette og gjer merksam på at vi delvis har bygt på dokumentasjon frå selskapet sin revisor og det verditakstgrunnlag som er utarbeidd av godkjend takstmann (Norges Takseringsforbund); jamfør her det rekneskapsmaterialet som har vore førelagt kommunenrevisjonen i samband med denne særattestasjonsoppgåva for dette anlegget.

Utover det vi har nemnt i tredje avsnitt ovanfor, har ikkje vi ytterlegare kommentarar til sluttrekneskapen. Vi har gjeve vår påteikning på rekneskapsrapporteringa, med visning til denne melding, og reknar med at kommunen tek rekneskapssaka vidare til fylkeskommunen og dei instansar som elles er berørt i saka.

Florø, 09.07.2014

KRYSS Revisjon
 Kommunerevisjon i
 Florø og Sunnfjord

Trine Vokuhl
 Kommunerevisor I

Vedlegg:
 Rekneskapssamandrag
 Tilsagnsbrev m/vedlegg

KOPI: Sogn og Fj. Fylkeskommune - Kulturavdelinga
 Økonomiavd
 Kontrollutvalet i Flora

Rekneskapsamandrag for bygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet

Anlegg:	Sunnfjord Hestesportsenter, Rigesti ute	Anleggsnr.:	1401006504
Anleggseigar:	Flora Køyre og Rideklubb/Sunnfjord Hestesportsei	Kommune:	1401 Flora kommune
Rekneskapan er	☐ Delrekneskap ☒ Sluttrekneskap	for perioden frå	til
<u>Flora</u> Stad	<u>28.07.2014</u>	<u>28/7-2014</u> Dato	<u>Tore Jakob Bladsen</u> Underskrift anleggseigar
Anlegget er fullført i samsvar med planen			
<u>Flora</u> Stad	<u>9/7-2014</u> Dato	<u>9. juli 2014</u> Stempel og underskrift kommune	FLORA KOMMUNE Informasjon og service
Rekneskapan er kontrollert. Revisorattest er vedlagt.			
<u>Flora</u> Stad	<u>9.7.14</u> Dato	<u>KRYSS REVISJON</u> Stempel og underskrift revisor	KRYSS REVISJON KOMMUNEREVISJONEN I FLORA

Finansiering av anlegget

	Budsjett i søknaden	Rekneskap
Tilskot av spelemidlane (utbetalt)	462 333	
Eigenkapital		49 972
Kommunale tilskot (inkl. ikkje-utbetalte tilskot)		
Fylkeskommunale tilskot (inkl. ikkje-utbetalte tilskot)		
Private tilskot, kontantar		
Andre tilskot	176 000	175 902
Lån	525 355	560 756
Sum kontantinntekter	1 163 688	786 630
Gåver, rabattar		
Dugnad	276 312	173 370
Sum samla finansiering i søknaden	1 440 000	
Ikkje-utbetalte spelemidlar		480 000
Andre uteståande fordringar		
Sum samla finansiering i rekneskapan		1 440 000

Kulturdepartement
 Idrettsavdelingen
 Postboks 8030 Dep, 0030 Oslo
 Telefon 22 24 80 64
 Telefaks 22 24 95 52
postmottak@kud.dep.no

Handwritten signature or mark, possibly including the word "Kenny" and some illegible text below it.

Utgifter

Hovudpostane i rekneskapen skal vere dei same som postane i det godkjende budsjettet.
Før inn tala frå kostnadsoverslaget.

Hovudpost	Budsjett i søknaden				Rekneskap				
	1) Sum kjøpte varer og tenester	2) Mva. på kjøpte varer og tenester	3) Verdi av dugnad, gåver og rabattar	Sum totalverdi 1+2+3	Kjøpte varer og tenester	Betalt mva.	Sum betalte utgifter	Verdi av dugnad, gåver og rabattar	Sum totalverdi
Utgifter som gir rett til tilskot									
1 Grunnarbeider				0	643 142		643 142	199 800	842 942
2 Bygning				0			0	185 988	185 988
3 VVS				0			0		0
4 Elektro				0	31 000		31 000	11 070	42 070
5 Tele/Alarm				0			0		0
6 Ventilasjon				0			0		0
7 Inventar				0			0		0
8 Bet.arb.				0			0		0
9 Bet.gulv				0			0		0
10 Innredning				0			0		0
11 Vann				0	187 500		187 500		187 500
12 Kloakk				0			0		0
13 Rigg/Drift				0			0		0
14 Gjerde				0			0		0
15 Bygg vant i ridehall				0			0		0
16 Skogrydding				0			0	181 500	181 500
17				0			0		0
18 Byggekostnader fordelt				0			0		0
19 kostnadsoverslag i søknad	1 440 000			1 440 000			0		0
20				0			0		0
21				0			0		0
22				0			0		0
23				0			0		0
24				0			0		0
25				0			0		0
26				0			0		0
27				0			0		0
28				0			0		0
29				0			0		0
30				0			0		0
Sum	1 440 000	0	0	1 440 000	861 642	0	861 642	578 358	1 440 000
Utgifter som ikkje gir rett til tilskot									
1				-			-		-
2				-			-		-
3				-			-		-
4				-			-		-
5				-			-		-
6				-			-		-
7				-			-		-
8				-			-		-
9				-			-		-
10				-			-		-
11				-			-		-
12				-			-		-
13				-			-		-
14				-			-		-
15				-			-		-
Sum	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samla utgifter				1 440 000			861 642		1 440 000

Felt som skal fyllast ut ved søknad om mva-kompensasjon:

Betalt mva.*	
Frådragsgodkjend mva.*	
Mva. det kan søkjast om kompensasjon for	0

* Betalt mva. for utgifter som gir rett til tilskot

* Frådragsgodkjend mva. er inngående mva. som kan førast som frådrag i det ordinære avgiftsoppgjeret for dei søkjarane som er registrert i mva-registeret

Flora Køyre og Rideklubb
Postboks 277
6902 FLORØ

26.06.2014

Dykkar ref.:
13/02089

Saksbehandlar:

Søknadsnummer:

Atle Skrede

Arkiv nr:

FORDELING AV MIDLAR TIL IDRETTSANLEGG 2014 - TILSEGN OM ORDINÆRE MIDLER TIL ANLEGG NR 1401006504 SUNNFJORD HESTESPORTSSENTER, RIDESTI - FLORA KOMMUNE.

Vi viser til søknad om tilskot til nemnde anlegg.

Ved fordeling av spelemidler vart søknaden imøtekomen med eit tilskot på **kr 480 000.**

Generelle retningslinjer for utbetaling av løyvd tilskot:

1. Det kan søkjast om delutbetaling når anleggsarbeida er kome godt i gang. Søknad om delutbetaling må innehalde eit delrekneskap og ein statusrapport med kommunal stadfesting på framdrifta av anlegget.
2. Løyvd tilskot skal i hovudsak nyttast i tildelingsåret. Tilskot som ikkje vert teke ut innan 2 år etter at tilsegn er gjeve, det vil seie datoen på tilsegnsbrevet, vert inndrege.
3. Sluttutbetaling vert ikkje gjort før kontrollert rekneskap er sendt inn saman med kommunal stadfesting på at anlegget er fullført i samsvar med godkjende planar. Kommunerevisor må kontrollere rekneskap ved tilsegn om tilskot over kr 100 000,-. For kart skal i tillegg eit eksemplar av kartet leggest ved.
4. Alle utbetalingar skjer via den kommunen der anlegget er fysisk plassert.
5. Dersom det gjeld fornying av søknad, skal denne leverast på elektronisk skjema. Orientering om byggearbeidet og førebels rekneskapsoversikt skal leggest med, sjå V-0732. Dersom anlegget er ferdigstilt, skal kontrollert rekneskap leggest ved søknaden.

Vidare viser vi til føresegnene om tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, V-0732.

Klagerett:

Forvaltningslova gjev søkjarar som har fått avslag på søknad om tilskot frå spelemidlane rett til å klage over det vedtaket som er gjort, sjå Forvaltningslova § 27 tredje ledd og § 28 andre ledd, samt kapittel 7 i føresegnene om tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, V-0732. Klagefristen er 3 veker frå den dagen dette brevet er motteke. Dersom fylkeskommunen ikkje endrar vedtaket som følgje av klaga, skal saka sendast Kulturdepartementet for endeleg avgjerd.

Klageskjema finn ein på sida <http://www.signform.no/dss/>

Med helsing

Ingebjørg Erikstad (sign.)

fylkesdirektør

Guro Høyvik

rådgjevar

Kopi: Flora kommune

Pressereglement

Forfatter: Terje Heggheim
Frå dato 05.06.2002
Oppdatert 06.12.2010
Erstatter BS 134/92, 37/95,
BS 146/09

- [1. Innleiing](#)
- [2. Utsending av dokument](#)
- [3. Dokumentgjennomsyn](#)
- [4. Løpande kontakt med media](#)
- [5. Delegering](#)

1. Innleiing

a) Føremål

Føremålet med dette reglementet er å vere mest mogleg open for media, slik at media så lett og tidleg som råd får høve til informasjon om den kommunale verksemda.

b) Heimel for ikkje å offentleggjere saker og dokument

Alle dokument og saker er i utgangspunktet offentlege. Leiar for vedkomande administrasjon tek avgjerd om opplysningar i einskildsaker og einskilde dokument likevel kan unntakast etter offentleglova eller forvaltningslova. Heimel for avgjerda skal opplyst, og prinsippet om meir offentlegheit skal nyttast.

2. Utsending av dokument

Kommunelova § 4:

«Kommuner og fylkeskommuner skal drive aktiv informasjon om sin virksomhet. Forholdene skal legges best mulig til rette for offentlig innsyn i den kommunale og fylkeskommunale forvaltning».

Gjeldande reglement for saksbehandling supplerer reglane i dette pressereglementet.

Saker til råd, nemnder, styre, hovudutval, formannskap og bystyre:

Det skal vere berre eitt sakskart til møta. Alle saker som skal handsamast skal stå på kartet. Saker som skal handsamast for lukka dører, skal formulerast slik at det går klart fram kva saka gjeld, utan at fortrulege opplysningar kjem fram.

Tenesteleiar, eller rådmannen tek avgjerd om saka ikkje skal vere offentleg. I tvilstilfelle tek rådmannen avgjerd.

Leiar i hovudutval eller ordførar vurderer dette på ny når sakene vert sende ut til politisk handsaming. Sakskarta og utgreiinga for dei sakene som er offentlege vert sende til media/gjort tilgjengelege på Flora kommune sine nettsider, samstundes med utsendinga til medlemene i dei ulike organa.

3. Dokumentgjennommsyn

a) Journalar og register.

Media har rett til å gjennomgå kommunen sine journalar og register i alle saker. Media har eit sjølvstendig ansvar for at fortrulege opplysningar i journalar og register ikkje vert vidareformidla.

Offentleglova § 12, (tidlegare § 5 a andre ledd) Unntak for resten av dokumentet

”Når organet gjer unntak frå innsyn for delar av eit dokument, kan det også gjere unntak for resten av dokumentet....”

Offentleglova § 13, (tidlegare § 5 a første ledd) Opplysningar som er underlagt teieplikt

”Opplysningar som er underlagde teieplikt i lov eller medhald av lov, er unnatekne frå innsyn.....”

Offentleglova § 14 , (tidlegare § 5 første ledd):Dokument utarbeidde for eiga saksførebuing (organinterne dokument)

”Eit organ kan gjere unntak for innsyn for dokument som organet har utarbeidd for si eiga interne saksførebuing....”

Offentleglova § 15, (tidlegare § 5 trede ledd)Dokument innhenta utanfrå for den interne saksførebuinga.

”Når det er nødvendig for å sikre forvarlege interne avgjerdsprosessar, kan organet gjere unntak frå innsyn for dokument som organet har innhenta frå eit underordna organ i den interne saksførebuinga si.....

Offentleglova 16, (tidlegare § 5 , tredje ledd) Innsyn i interne dokument hos kommune og fylkeskommune.

”Unntaka i §§ 14 og 15 gjeld ikkje:

a) saksframlegg med vedlegg til eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevald organ,

b) saksliste til møte i folkevalde organ i kommunar og fylkeskommunar,

c) dokument frå eller til kommunale og fylkeskommunale kontrollutval, revisjonsorgan og klagenemnder og

d) dokument i saker der ei kommunal og fylkeskommunal eining opptrer som ekstern part i høve til ei anna slik eining.....”.

b) Saker under behandling, arkiverte saker m v.

Leiar for vedkomande administrasjon tek avgjerd om dokumenta kan utleverast til media. Heimel for avgjerda skal opplysast. Så langt mogleg skal media ha kopi av dokument.

4. Løpande kontakt med media

a) Melding om vedtak

Utskrift av møtebøker skal sendast til media og/ eller vere tilgjengeleg på Flora kommune sine heimesider. I saker som ikkje er offentlege, skal fortrulege opplysningar takast bort før utsending.

Prinsipp om likebehandling av medier vert lagt til grunn i samsvar med offentleglova § 6.

Politisk sekretariat/protokollfører gir på førespurnad opplysning om kva vedtak som er fatta.

b) Opplysningar, kommentarar og vurderingar

Opplysningar om og vurderingar knytt til sakstillhøve vert å gje av tenesteleiarar, stabsleiarar, kommunalsjefar, rådmannen og ordførar.

Vedkomande saksbehandlar skal på førespurnad gje informasjon om fakta, eller vise til rett person eller instans. Alle tilsette skal opptre lojalt overfor administrative eller politiske vedtak.

Administrasjonen skal ikkje gjere politiske vurderingar. Kommunalt tilsette har likevel same rett som andre innbyggjarar til å delta i politiske debattar som privatpersonar, også om saker dei har kjennskap til gjennom jobben

5. Delegering

Rettar og plikter etter dette reglementet vert delegerte til dei tilsette som vert pålagde plikt til å gå inn i leiarstilling som nemnt når leiar for administrasjon er fråverande.

Utdrag frå Offentleglova- som har spesiell relevans med tanke på driftsoppgåver som rådmann, stabsleiarar, tenesteleiarar og andre med delegert ansvar ofte nyttar.

Offentleglova § 23: Unntak med omsyn til det offentlege sin forhandlingsposisjon m.m.

«Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningar når det er påkravd av omsyn til ei forsvarleg gjennomføring av økonomi-, lønns-, eller personalforvaltninga til organet....»

Offentleglova § 24: Unntak for kontroll-og reguleringsiltak, dokument om lovbrøt og opplysningar som kan lette gjennomføring av lovbrøt

” Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningar når det er påkravd fordi innsyn ville motverke offentlege kontroll- eller reguleringsiltak eller andre pålegg eller forbod, eller føre til fare for at dei ikkje kan gjennomførast....”

Offentleglova § 25: Unntak for tilsetjingssaker

” Det kan gjerast unntak for dokument i sak om tilsetjing eller forfremjing i offentlig teneste....

Unntaket gjeld ikkje søkjarlister (namn, alder, stilling eller yrkestittel, bustad og arbeidskommune.....”

26. oktober 2011 Irene Løken

Retningslinjer for sosiale media

1. Kvifor skal Flora kommune vere på sosiale media?

Det å vere til stades i sosiale media gjev oss høve til å få råd og innspel, eller å svare på spørsmål frå innbyggjarane våre og anna publikum, til å følgje med på meiningsytringar, og til å spreie kunnskap om våre tilbod.

2. Kommunen sine offisielle kontoar

2.1

Offisielle kontoar med namn Flora kommune skal opprettast av rådmannen eller den han delegerer dette mynde til.

2.2

Oppretting av offisielle kontoar i regi av kommunale tenester kan ikkje utførast utan etter godkjenning av rådmannen. Det skal ved søknad om godkjenning opplysast om føremålet med kontoen. Kortfatta søknad vert å sende rådmannen som e-post.

2.3

Tenesteleiar er ansvarleg for drifta av den einskilde konto, og rådmannen eller den han delegerer mynde til skal ha administratorrettar til kontoen.

2.4

Alle ytringar på dei offisielle kontoane skal vere politisk og religiøst nøytrale, og må elles ikkje verke diskriminerande på nokon annan måte.

2.5

Ved all kommunikasjon på offisielle kontoar: Husk at du alltid representerer Flora kommune.

2.6

Vær bevisst på skiljet mellom administrativt og politisk nivå. I politiske saker som er under handsaming skal det kun visast til rådmannen si innstilling, og ved politiske saker som er avgjort skal det visast til vedtaket. Ikkje gje egne vurderingar i denne type saker.

2.7

Sakshandsaming skal ikkje føregå i sosiale media. Ved henvendingar som krev sakshandsaming eller har verdi som dokumentasjon skal avsendar gjerast merksam på kommunen si dokumentasjonsplikt. Henvendinga skal i tillegg formidlast vidare til rette instans og arkiverast.

2.8

Det kan informerast om offentlege arrangement og anna som er av stor betydning for lokalsamfunnet vårt og innbyggjarane våre.

2.9

I dialog med andre på sosiale media:

2.9.1: Vær til stades, delta i debattane.

2.9.2: Svar på spørsmål og kommentarar snarast mogleg.

2.9.3: Rett opp faktafeil

2.9.4: Sei takk for skryt

2.9.5: Svar også på nøytrale kommentarar

2.9.6: Svar på negative kommentarar, men vurder kor lenge du vil at dialogen skal oppretthaldast

2.10

I krisesituasjonar der rådmannen har sett krisestab, skal all kommunikasjon på Flora kommune sine offisielle kontoar gå gjennom rådmannen eller den han delegerer dette til.

3. Tilsette sin bruk av sosiale media

3.1

Vær bevisst di rolle som tilsett i Flora kommune ved all bruk av sosiale media.

3.2

Vær open om at du er tilsett i Flora kommune i samanhengar der dette er naturleg.

3.3

Presiser at du ytrar deg som privatperson og ikkje på vegner av Flora kommune dersom det kan verte reist tvil om di rolle.

3.4

Husk at reglane om teieplikt, personvern, ytringsfridom, lojalitetsplikt mv som du skal forhalde deg til i din jobb i Flora kommune også gjeld når du opptrer som privatperson i sosiale media.

3.5

Delta gjerne i faglege diskusjonar på nett. Sosiale media kan også vere ei kjelde til kunnskap.

3.6

Vurder grundig om du som privatperson skal ha kontakt med elevar/brukarar/pårørande/leverandørar i sosiale media. Sjølv om du i utgangspunktet tykkjer det er greitt å skilje mellom rollene, kan dette over tid føre til situasjonar som kan opplevast som problematisk for begge partar.

3.7

Ved henvending som krev sakshandsaming/arkivering skal avsendar oppfordrast til å rette ein formell førespurnad til kommunen. Dette vil då bli handsama i samsvar med kommunen sine sakshandsamingsrutinar.

3.8

Vær varsam! Husk at Internett er permanent. Det kan vere vanskeleg å slette det du har lagt ut på nettet.

4. Reaksjonar på brot/sanksjonar

Eventuelle brot på desse retningslinene vert handtert i samsvar med personal- og arbeidsreglementet til Flora kommune.

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

Høring i kontrollutvalget?

Veileder for høringer

Innhold

Innhold	2
Arbeidsgruppas mandat	4
1. Bakgrunn:	5
2 Kontrollutvalgets verktøykasse	5
2.1 Retten til opplysninger og å foreta undersøkelser.....	6
2.2 Måter å skaffe seg informasjon på.....	6
2.2.1 Informasjonsinnsamling	7
2.2.2 Orientering fra rådmann og andre ansatte i møte.....	7
2.2.3 Undersøkelse/begrenset undersøkelse.....	7
2.2.4 Forvaltningsrevisjon innenfor et område.....	7
2.2.5 Selskapskontroll.....	7
2.2.6 Granskning av et spesielt tilfelle innenfor et område	7
2.2.7 Høring	8
3 Hva menes med høring?.....	8
3.1 Karakteristiske trekk ved en høring.....	8
3.1.1 Høring er møte etter kommuneloven § 30	8
3.1.2 Høringer er muntlig saksforberedelse.....	8
3.1.3 Høringer skal omhandle en kontroll- og tilsynssak	9
3.2 Hva en høring ikke skal være.....	9
3.3 Hva kan gi grunnlag for høringer.....	9
4 Hvem kan innkalles til høring – begrensninger og muligheter	10
4.1 Begrensninger/muligheter i en formannskapsmodell	10
4.1.1 Åpne møter og lukking av møte	10
4.1.2 Møteplikt kommunalt ansatte	10
4.1.3 Opplysningsplikt kommunalt ansatte.....	11
4.1.4 Møte- og opplysningsplikt for andre.....	12
4.1.5 Muligheter	12
4.1.6 Samarbeid om høringen med andre kontrollutvalg?	12
4.2 Begrensninger/muligheter i en parlamentarisk modell	13
4.2.1 Møteplikt og opplysningsplikt under en parlamentarisk styringsmodell.....	13
5 Forberedelser til høring.....	13
5.1 Viktige hensyn	14
5.1.1 Formålet	14

5.1.2	Nærmere om kontroll- og tilsynsmessige kriterier	14
5.1.3	Reglement / retningslinjer.....	15
5.1.4	Åpen eller lukket høring	15
5.1.5	Innhenting av bakgrunnsinformasjon	15
5.1.6	Forberede spørsmål	16
5.1.7	Hvem skal og kan høres.....	16
5.1.8	Rettigheter til de hørte.....	16
5.1.9	Møteledelse.....	16
5.1.10	Pressekontakt	16
5.1.11	Sekretariatets rolle	17
5.1.12	Revisors rolle	17
5.2	Siste forberedende møte før høring	17
5.3	Innkalling til høring.....	17
5.4	Tips for praktisk tilrettelegging for høringer	18
6	Gjennomføring av høringen	18
6.1	I møterommet	19
7	Etterarbeid	19
8	Reglement for høringer.....	20
9	Noen råd til slutt.....	21
	Referanser/litteratur	21
	Vedlegg	
	Reglement for høringer i kontrollutvalget.....	22

Arbeidsgruppas² mandat

Styret i Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) oppnevnte den 20.03.2013 ei arbeidsgruppe for å se nærmere på bruk av høringer i kontrollutvalget og utarbeide en veileder for hvordan dette kan gjennomføres. Grappa skal også komme med forslag til reglement for høringer.

Styrevedtak/mandat:

«2. Utarbeida ein vegleiar som kontrollutvala kan nytta ved førebuing, gjennomføring og etterarbeid ifm. høyringar i kontrollutvalet.»

Arbeidsgruppa har bestått av:

Hans Blø, kontrollsjef i Møre og Romsdal Fylkeskommune, leder

Wencke S. Olsen, daglig leder i Rogaland Kontrollutvalgssekretariat

Liv Tronstad, daglig leder/kontrollsjef i KomSek Trøndelag IKS

I veilederen er kommune og kommunestyre benyttet som alminnelige begrep, men er også ment å dekke begrepene fylkeskommune og fylkesting. I kommuner/fylkeskommuner med parlamentarisk styreform er det gitt spesielle kommentarer når det er formålstjenlig.

Vi ser på veilederen som et oppslagsverk, der man leser kun det aktuelle emnet. Enkelte tema er derfor gjentatt flere steder i veilederen, eller med henvisning til det aktuelle kapitlet.

Som målgruppe har vi først og fremst tenkt på behovene som kontrollutvalgssekretærene og kontrollutvalgene måtte ha. Vi ser selvsagt at det kan være alternative måter å gjennomføre en høring på, noe man må vurdere i hver enkelt sak.

Veilederen er ikke en juridisk betenkning, men et hjelpemiddel og en praktisk innføring i hvordan en høring i kontrollutvalget kan legges opp. Det er henvist til aktuelle rundskriv m.m. der det i tilfelle er ønske om en mer juridisk tilnærming i et tema. Arbeidsgruppa konstaterer imidlertid at det rettslige grunnlaget for høringer i kontrollutvalg er mangelfullt, og etterlyser et klarere hjemmelsgrunnlag for dette virkemiddelet.

Vi har likevel innhentet en juridisk vurdering av bestemte deler av veilederen, og takker FKTs juridiske rådgiver, Lic. Jur. Oddvar Overå, for verdifulle innspill.

Vi takker ellers kontrollutvalgsekretariatet i Hordaland fylkeskommune og KonSek Midt-Norge IKS for gjennomsyn av veilederen, og gode råd.

Vi håper veilederen blir til nytte for kontrollutvalgene og deres sekretariat.

Molde/Sandnes/Steinkjer, april 2014.

Hans Blø

Wencke Sissel Olsen

Liv Tronstad

1. Bakgrunn:

FKT ser at bruk av høringer brer om seg, samtidig som at dette er et område som ikke er lovregulert, verken via direkte lovverk, rundskriv eller andre forordninger. Likevel kan bruk av høringer berøre en del lovregulerte områder. Det gjelder både kommuneloven (kopl), forvaltningsloven og lover/avtaler som regulerer ansattes rettigheter. Veilederen tar i hovedsak for seg prosessene ved høringer, og går ikke i dybden i juridiske forhold.

Bruk av høringer kan være et verktøy som egner seg best i et parlamentarisk system. Utgangspunktet for bruk av denne type verktøy er da også Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité, som først og fremst forholder seg til ansvarlig statsråd. Foreløpig er det kun 3 kommuner i Norge som har denne styreformen (Oslo, Bergen og Tromsø) i tillegg til enkelte fylkeskommuner. Flere kan komme etter neste kommunevalg.

Årsaken til at høringsformen ikke egner seg like godt i kommuner som styres etter formannskapsmodellen, er bl.a. at i en parlamentarisk modell vil alle øverste ansvarlige være politikere og ikke ansatte. Dette gir et annet utgangspunkt da politikernes står ansvarlige overfor folket på en annen måte enn ansatte. Tar man hensyn til de begrensninger som kan ligge i å gjennomføre høringer i en kommune som styres etter formannskapsmodellen, vil det imidlertid være fullt mulig å gjennomføre høringer også her.

Høring er et virkemiddel som fortrinnsvis bør brukes i spesielle saker, der kontrollutvalget har behov for å få informasjon direkte fra kildene som et supplement til øvrige virkemidler. En høring i kontrollutvalget må ha preg av informasjonsinnhenting knyttet til en kontrollhandling som kommer inn under kontrollutvalgets kompetanseområde. Kontrollutvalget skal ikke overprøve politiske vedtak, og det er også viktig at en høring ikke bærer preg av politisk omkamp.

Kontrollutvalget anbefales å utarbeide et eget reglement for høringer for å sikre en forsvarlig gjennomføring og at alminnelige saksbehandlings- og rettssikkerhetshensyn ivaretas. Reglementet må i tilfelle vedtas av kommunestyret. I veilederen er det tatt inn et eksempel på et slikt reglement.

2 **Kontrollutvalgets** **verktøykasse**

Kontrollutvalget har en rekke virkemidler i arbeidet sitt, og vide hjemler for å skaffe seg den informasjon som trengs for å klarlegge kontroll- og tilsynssaker. Det hjelper imidlertid lite dersom kontrollutvalget rår over begrensede ressurser, både økonomiske og personmessige. Kontrollutvalget må i ethvert tilfelle vurdere om en sak i tilstrekkelig grad kan klarlegges dersom ressursene mangler, og i tilfelle tidsnok og om nødvendig ta opp med kommunestyret å få tilført ekstra midler.

2.1 Retten til opplysninger og å foreta undersøkelser

Kontrollutvalget handler på vegne av kommunestyret, og kan iflg. koml § 77 nr. ” ..hos kommunen eller fylkeskommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene”.

Kontrollutvalgsforskriften¹ § 5 avgrensner retten til ” hos kommunen eller fylkeskommunen”, og til å gjelde opplysninger, redegjørelser og dokument som kontrollutvalget selv finner *nødvendige*, og som er knyttet til kontrollutvalgets kontroll- og tilsynsoppgaver. Den samme avgrensningen gjelder retten til å foreta undersøkelser, men innenfor denne rammen har kontrollutvalget en vid fullmakt til å samle informasjon (jf. begrepet ”enhver”).

Det antas at eksterne partnere som ivaretar en oppgave eller opptrer på vegne av kommunen, under samme forutsetninger er pliktig til å gi den informasjonen som kontrollutvalget etterspør – på det området den eksterne partneren er ansvarlig for. Eksterne partnere kan eksempelvis være leverandør av banktjenester, advokattjenester, renovasjonstjenester o.l.

Utover disse kan ikke kontrollutvalget kreve å få informasjon, utenom i de tilfeller en ekstern aktør på forespørsel sier seg villig til å medvirke i å klarlegge et saksforhold.

Kontrollutvalget har rett til å få enhver taushetspliktbelagt opplysning m.v. i saken, forutsatt at de er ”nødvendige”, angår ”oppgavene” og befinner seg ”hos kommunen/ fylkeskommunen”. Man skal likevel være kritisk til hva man behøver av taushetspliktbelagt informasjon.

Som ethvert forvaltningsorgan er kontrollutvalget pliktig til å innhente den informasjonen som er nødvendig for å belyse et konkret saksforhold, før det trekkes en konklusjon. Behovet for informasjon må kunne begrunnes ut fra kontroll- og tilsynshensyn, eller for å brukes i kontrolløyemed, dvs. for å kunne ivareta de kontroll- og tilsynsoppgaver som kontrollutvalget er pålagt. Det antas at kontrollutvalget i tillegg må kunne be om informasjon og foreta undersøkelser for å klarlegge nærmere en indikasjon på et mulig kontrollforhold, dvs. om det foreligger et tilfelle som bør undersøkes nærmere.

2.2 Måter å skaffe seg informasjon på

For å gjennomføre kontroll av et ønsket område, har kontrollutvalget flere tilgjengelige ”verktøy” til å skaffe seg kunnskap. Man bør kritisk vurdere nødvendigheten av å bruke de ulike verktøyene, og omfanget og relevansen av informasjonen man trenger, gjerne også underveis i informasjonsinnhenting.

¹ Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner

2.2.1 Informasjonsinnsamling

Kontrollutvalget kan be sekretariatet om å samle inn informasjon fra kommunen om en bestemt sak. Det kan eksempelvis dreie seg om informasjon i saksdokument til folkevalgte organ og korrespondanse o.a. dokument i saken som finnes i kommunens arkiv. Det kan også være informasjon som innhentes direkte fra rådmannen eller andre ansatte i kommunen. Informasjonen saksforberedes, dvs. presenteres på en systematisk måte og legges fram for kontrollutvalget, som vurderer om det skal gås videre med saken.

2.2.2 Orientering fra rådmann og andre ansatte i møte

Rådmannen (eller den rådmannen måtte peke på) kalles inn til møtet i kontrollutvalget for å orientere om saker og aktuelle tema i kontrollutvalget. Dette kan gi kontrollutvalget et grunnlag for å vurdere om et saksfelt er tilstrekkelig belyst, eller om det er behov for ytterligere oppfølging og undersøkelse². Rådmannen plikter å møte i kontrollutvalget når utvalget ber om dette, det er hjemlet i koml § 77 nr. 7, jf. § 23 nr 2. Møteplikt gjelder også for andre ansatte i kommunen. Se pkt. 2.1 ovenfor om retten til informasjon.

2.2.3 Undersøkelse/begrenset undersøkelse

Dersom man ønsker en begrenset undersøkelse av et område, kan man be revisor om å undersøke forholdet nærmere uten å foreta en større undersøkelse av området – i alle fall ikke i første omgang.

2.2.4 Forvaltningsrevisjon innenfor et område

Forvaltningsrevisjon betyr at man velger en systematisk tilnærming for å vurdere et spesifikt område i kommunen. Det kan være alt fra kommunens økonomiforvaltning til kvaliteten på barnehager. Forvaltningsrevisjon kan bare utføres av revisor og er regulert i lov og forskrift.

2.2.5 Selskapskontroll

Eierskapskontroll etter koml § 77 nr. 5 gir kontrollutvalget mulighet til å gjennomføre selskapskontroll og å undersøke eierskapsforvaltningen i kommunen. Koml § 80 gir utvidet rett til innsyn og undersøkelser i kommunalt heleide selskaper og heleide datterselskaper.

2.2.6 Granskning av et spesielt tilfelle innenfor et område

Dersom saken gjelder et spesifikt tilfelle som ikke egner seg for en større gjennomgang slik en forvaltningsrevisjon ofte er, kan kontrollutvalget be om at det blir foretatt en granskning³ av det aktuelle tilfellet. En forvaltningsrevisjon er oftest basert på en risikovurdering, mens man ved granskning står overfor en kjent og konkret hendelse.

Granskning er aktuelt når man ønsker å klarlegge et faktisk hendelsesforløp, eksempelvis et ulykkestilfelle. Videre dersom man ønsker å få gjort en vurdering og avdekking av en konkret systemsvikt, eksempelvis et mangelfullt behandlingsopplegg. Granskning kan også benyttes dersom man ønsker å vurdere enkeltpersoners opptreden og ev. plassering av ansvar knyttet til et enkelttilfelle.

² Kontrollutvalgsboken s. 56.

³ NOU 2009:9 kap. 4 om granskningsbegrepet og Kontrollutvalgsboken s. 58

2.2.7 **Høring**

Dersom kontrollutvalget mener at den aktuelle saken best kan belyses ved å gjennomføre en høring i møte i kontrollutvalget, kan kontrollutvalget vedta dette med alminnelig flertall.

Før kontrollutvalget velger å gjennomføre en høring, bør man først ha vurdert å benytte de øvrige virkemidlene kontrollutvalget har tilgjengelige, ev. at høringen er et supplement til disse, bl.a. for å avklare ytterligere konkrete forhold i den innhentede informasjonen direkte fra kilden.

Høringen kan ev. basere seg på en rapport fra en begrenset undersøkelse, en forvaltningsrevisjon, selskapskontroll eller granskning, samt informasjon fremkommet på andre måter.

3 **Hva menes med høring?**

I denne veilederen bruker vi begrepet høring for høringer som finner sted i forbindelse med møter i kontrollutvalget, der kontrollutvalget i møte skaffer seg informasjon i en sak ved å be bestemte personer til å uttale seg muntlig, på spørsmål fra medlemmene. Høringen skiller seg fra den vanlige skriftlige saksforberedelsen ved at den skjer i møte og i muntlig form.

3.1 **Karakteristiske trekk ved en høring**

3.1.1 **Høringer møte etter kommuneloven § 30**

Høring må regnes som møte etter koml § 30⁴, dvs. et kollegium av folkevalgte medlemmer som sammen avvikler en lovlig innkalt samling. Dette tilsier at en høring gjennomføres i regi av kontrollutvalget med fortrinnsvis hele kontrollutvalget til stede. Dermed vil koml kap. 6 om saksbehandlingen i folkevalgte organ også gjelde for høringer.

Bestemmelsene om åpne og lukking av møte i folkevalgte organ er omtalt i pkt. 4.1.1.

3.1.2 **Høringer er muntlig saksforberedelse**

En høring er muntlig saksforberedelse, dvs. man mottar muntlige forklaringer fra personer som kontrollutvalget selv kaller inn eller ber om å komme, eller som selv ønsker å få legge frem opplysninger for kontrollutvalget som ledd i en kontrollsak. Hensikten er å skaffe seg direkte informasjon fra aktørene i saken for å klarlegge saksforholdet så godt det lar seg gjøre.

Kontrollutvalget kan avholde høringer som et ledd i sitt kontroll- og tilsynsarbeid, og som et virkemiddel for å gjøre selvstendige undersøkelser. Av hensyn til å få et saksforhold så godt opplyst som mulig, kan det være fordelaktig å få opplysninger direkte fra kilden, dvs. fra personer som har vært direkte involvert i saksforholdet, ev. har forutsetninger til å gi slike opplysninger. Muntlige opplysninger kan ofte gi et mer utfyllende og nyansert bilde av saksforholdet.

⁴ Prop. 152 L (2009 – 2010) kap. 5.1 om møteprinsippet, jf. Sivilombudsmannens sak 2010/2939

Det er også viktig å huske at en høring ikke er en diskusjon mellom medlemmene i kontrollutvalget eller den innkalte. I Stortingets reglement for kontroll- og konstitusjonskomiteen står det bl.a. at ” Meningsutveksling mellom komiteens medlemmer skal ikke finne sted under høringen. Høringen er en del av saksforberedelsen i saken, som all annen informasjonsinnhenting. Selve diskusjonen tas i en egen del av møtet.

3.1.3 Høringer skal omhandle en kontroll- og tilsynssak

Høringen bør omhandle en konkret kontroll- eller tilsynssak, dvs. det er kontroll- og tilsynsmessige kriterier ved saken som skal vurderes. Ofte er det tale om å avdekke hva som konkret har skjedd ev. innholdet i vurderinger som er gjort, og se dette mot gitte forutsetninger for saksforholdet.

Kontrollutvalget må derfor på forhånd ha gjort seg opp en oppfatning om hvilke kontroll- og tilsynsmessige kriterier som gjelder for det konkrete saksforholdet, dvs. lov og regelverk, vedtak o.a. forutsetninger. Disse kriteriene skal ligge til grunn for de spørsmålene som stilles og avklaringer det bes om. Se pkt. 5.1.2 om aktuelle kriteriesett.

3.2 Hva en høring ikke skal være

En høring i kontrollutvalget skal ikke være en politisk ”omkamp” om tapte saker i andre folkevalgte organ i kommunen. Det kan bidra til å svekke kontrollutvalgets troverdighet og kommunens omdømme dersom høringen kan oppfattes slik. Kontrollutvalget bør avvise slike forsøk, ettersom kontrollutvalget ikke kan overprøve det formålstjenlige i politiske vedtak.

Det ligger således utenfor kontrollutvalgets mandat å vurdere de politiske føringene i en sak. Grunnlaget for vurderingene kontrollutvalget foretar, må være de kontroll- og tilsynsmessige kriteriene som ligger til grunn i den konkrete saken, og som må klargjøres på forhånd. Se mer om dette i kap. 5.1.2.

Det er ellers noen begrensninger i hva kontrollutvalget kan ta opp som sak, som er knyttet til annen formell saksgang i kommunen. Dette gjelder klage på enkeltvedtak i hht. forvaltningsloven § 28, og varsling i hht. arbeidsmiljøloven § 2-4.

3.3 Hva kan gi grunnlag for høringer

Normalt vil en høring være et resultat av en konkret kontroll- og tilsynssak som følger av revisjonsrapporter eller er et resultat av kontrollhandlinger utført av revisjonen, sekretariatet eller andre, ev. som et ledd i kontrollutvalgets planer for kontroll- og tilsynsarbeidet.

Den kan også begrunnes i forhold som medlemmene får kjennskap eller tar initiativ til å få undersøkt, eller det kommer anmodning fra politisk hold til kontrollutvalget om å følge opp et sakstilfelle.

Saken kan også følge av hendelser i kommunen som har vakt oppmerksomhet, eksempelvis medieoppslag, leserinnlegg og debatter i aviser og sosiale media, som medlemmene ønsker å få undersøkt nærmere.

Kontrollutvalget kan av og til få tips utenfra om kritikkverdige forhold som bør undersøkes nærmere. I slike tilfelle bør kontrollutvalget forvente at tipseren selv bidrar til å klargjøre forholdet nærmere, og ev. avvise å ta opp forholdet dersom tipset synes ubegrunnet og ligger utenfor kontrollutvalgets kompetanseområde.

Det konkrete grunnlaget for klagesaker, varslingsaker og lignende kan gi incitament til kontrollutvalget å belyse saksforholdet, særlig dersom klagen/varselet får medhold.

4 Hvem kan innkalles til høring – begrensninger og muligheter

Hvem som kan inviteres/innkalles til høring, og hva som er begrensninger/muligheter knyttet til dette, vil variere. Det er forskjell på om den inviterte/innkalte er ansatt i kommunen eller om det er en politiker, og ikke minst om kommunen er organisert etter formannskapsmodellen eller om den har en parlamentarisk styreform. Vi vil i dette kapitlet se nærmere på hvilke begrensninger og muligheter som knytter seg til disse forholdene og organisasjonsmodellene.

4.1 Begrensninger/muligheter i en formannskapsmodell

Begrensningene vi nevner her knytter seg først og fremst til møte- og opplysningsplikt for ansatte i kommunen, samt om høringen går for åpne eller lukkede dører.

4.1.1 Åpne møter og lukking av møte

Møter i folkevalgte organ i kommunen er normalt åpne, dvs. at informasjonen som bringes fram skal være tilgjengelig for alle.

Reglene for lukking av møter i folkevalgte organ er hjemlet i koml § 31⁵. Dersom det legges fram opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt i møtet, skal det skje i lukket møte, jf. § 31 nr. 2 om taushetsplikt, der en i tillegg til hjemmelen må vise til aktuell lovbestemmelse som krever taushetsplikt. Koml § 31 nr. 3 henviser til saker av tjenstlig karakter som alltid skal behandles for lukkede dører. Etter § 31 nr. 4 kan møtet lukkes når hensynet til personvern tilsier det, og § 31 nr. 5 når tungtveiende offentlige interesser tilsier lukking og opplysningene ellers ville ha vært unntatt offentlighet etter offentleglova dersom de hadde stått i et dokument.

4.1.2 Møteplikt kommunalt ansatte

I en betenkning⁶ har KS-advokatene skilt mellom hva man kan forvente av opplysninger fra kommunalt ansatte i møte i kontrollutvalget. Ifølge betenkningen kan kontrollutvalget med hjemmel i koml § 77 nr. 7 kreve at personer «hos kommunen/fylkeskommunen», dvs. ansatte og folkevalgte, skal uttale seg muntlig i saker som angår kontrollutvalgets oppgaver i egenskap av kontroll- og tilsynsorgan. Det foreligger med andre ord en møteplikt for disse i kontrollutvalget når de blir bedt om å møte.

⁵ Kommunaldepartementets rundskriv H-4/11 kap. 8 gir nærmere omtale av bestemmelsene.

⁶ På oppdrag fra kontrollkomiteen i Trondheim kommune, datert 13.09.2010

Når det gjelder åpne høringer, nevner både KS-advokatene og Kontrollutvalgsboken (s. 62) at det finnes ingen direkte hjemler for å pålegge ansatte i kommunen å møte. Det er imidlertid utvilsomt at administrasjonssjefen (rådmannen) er pålagt å møte med bakgrunn i hans overordnede ansvar etter koml. § 23 nr 2.

KS-Advokatene mener i betenkningen at kontrollutvalget i tillegg kan kreve at øvrige ansatte avgir informasjon muntlig i møte, men ikke i en åpen høring. Overå påpeker at det kreves et gyldig rettsgrunnlag for å gi noen et pålegg, og en åpen høring kan i visse tilfelle oppleves som personlig belastende for den ansatte. Koml. § 77 nr 7 anses ikke å gi tilstrekkelig hjemmel for å pålegge ansatte plikter som oppleves som byrdefulle, særlig dersom det skjer i full offentlighet. Både KS Advokatene og Overå mener at arbeidsgivers styringsrett heller ikke gir hjemmel for et slikt pålegg.

Dersom kontrollutvalget vil innkalle ansatte til en åpen høring, må man anmode eller invitere og ikke innkalle vedkommende. I tillegg må det opplyses om ev. reservasjonsrett.

Dersom opplysningene kan gis i en lukket høring, eksempelvis når hensynet til personvern krever det, antar både KS Advokatene og Overå at ansatte har møteplikt etter koml. § 77 nr 7, da situasjonen neppe oppleves som så byrdefull som ved en åpen høring. Se likevel punktet nedenfor om å sette seg selv i en negativ posisjon.

4.1.3 **Opplysningsplikt kommunalt ansatte**

Plikt til å gi opplysninger i en åpen høring vil som for møteplikt være et forholdsvis inngripende tiltak overfor en ansatt og kunne oppleves som belastende. Verken koml. § 77 nr 7 eller arbeidsgivers styringsrett hjemler et pålegg om at ansatte må gi opplysninger i åpent møte. Kontrollutvalget har ingen arbeidsgivermyndighet, og kan ikke utøve den myndighet som ligger til kommunestyret og rådmannen på dette området

Man kan heller ikke forlange at den ansatte skal uttale seg på en måte som kan få negative konsekvenser for den ansattes tjenestlige forhold. Det vil likevel være grunn til å anta at dersom situasjonen verken virker belastende eller får tjenstlige følger, vil man i større grad kunne forvente at vedkommende er villig til å gi opplysninger, også i en åpen høring.

Dersom det er en lukket høring (jf. koml. § 31) vil belastningen ikke i samme grad være til stede, og det vil da være naturlig iflg. KS-Advokatene at den ansatte ikke nekter å uttale seg så sant ikke opplysningene kan få negative følger for den ansatte.

Tillitsvalgte vil være omfattet av egne regler (Hovedavtalen) dersom de møter i egenskap av tillitsvalgt, men ikke dersom de møter som vanlig ansatt.

Den ansatte vil også ha mulighet til å ha med seg bisitter. Det kan være en tillitsvalgt, en advokat eller en annen medhjelper som vedkommende ønsker å ha til stede. Vær oppmerksom på at dersom det er snakk om å benytte advokat eller andre bisittere som utløser honorar m.m., må dekning av utgifter til dette avklares som en del av forberedelsene til høringen. Tillitsvalgte vil kunne stille som bisittere uten at dette utløser ekstra kostnader.

⁷ Lic. Jur Oddvar Overå: Notat til FKT om høringer i kontrollutvalget

⁸ Jf. NOU:2009:9 kap. 12.5 om vernet mot selvinkriminering

4.1.4 Møte- og opplysningspliktfor andre

For ansatte i selvstendige rettssubjekter som er kommunalt eid (jf. koml § 80) antas det at det må gjelde de samme regler som for kommunalt ansatte, når høringen utføres som ledd i en selskapskontroll. Det vil først og fremst gjelde interkommunale samarbeid etter koml § 27 som er selvstendige rettssubjekter og interkommunale selskaper (IKS), men også heleide aksjeselskap (AS).

Interkommunale samarbeid som ikke er selvstendig rettssubjekt (§ 28a og enkelte § 27-selskaper) "tilhører" vertskommunen, og kan derfor bare undersøkes via vertskommunens kontrollutvalg.

Kontrollutvalget har heller ingen lovbestemt rett til å kreve informasjon fra personer som ikke er ansatt i kommunen eller fra andre private rettssubjekter. I så fall måtte man hatt et eget rettsgrunnlag for det, eksempelvis at innsynsrett er hjemlet i avtale, vedtekter o.l. Privat rettssubjekt regnes imidlertid som forvaltningsorgan dersom de utfører tjenester for det offentlige der de må følge offentlige regler, utøver offentlig myndighet, treffer enkeltvedtak eller utferdiger forskrift (jf. bl.a. forvl. § 2).

Kontrollutvalget kan likevel uavhengig av lovhjemmel invitere eksterne aktører til å gi opplysninger, dersom disse er villige til å stille opp.

4.1.5 Muligheter

Det er viktig at man er oppmerksom på de begrensingene som ligger i lovverket når det gjelder hvem som har plikt til å møte og om man har plikt til å gi opplysninger dersom man ønsker å kalle inn ansatte til åpne høringer. Betenkningene ovenfor betyr ikke at det ikke kan gjennomføres åpne høringer, og det betyr heller ikke at man ikke kan innkalle ansatte dersom man ønsker en åpen høring. Kontrollutvalget må imidlertid – som tidligere nevnt – være klar over at det vil være frivillig om man ønsker å møte og å uttale seg i åpen høring.

Dersom kommunestyret har vedtatt et eget reglement for høringer i kontrollutvalget, kan ansattes plikter og rettigheter knyttet både til oppmøte og opplysningsplikt være en del av dette reglementet, se for øvrig kap. 8 og vedlegg.

4.1.6 Samarbeid om høringen med andre kontrollutvalg?

Med bakgrunn i eksempelvis en selskapskontroll i form av en forvaltningsrevisjon, kan det være aktuelt å innlede samarbeid med andre kontrollutvalg som representerer de øvrige kommunale eierne. Det vil imidlertid by på prosedyremessige utfordringer og mange involverte. En løsning kan være å bli omforent om å «gi» oppdraget til et av kontrollutvalgene, eksempelvis det kontrollutvalget som representerer den største eieren. Men her kan andre alternativer også være aktuelle.

Ved vertskommunesamarbeid etter koml § 28 a gjelder spesielle regler for kontrollutvalgets virksomhet.⁹

⁹Kommunaldepartementet: Veileder – Vertskommunemodellen etter kommuneloven § 28 a flg., kap.8.4

4.2 Begrensinger/muligheter i en parlamentarisk modell

Kommunal og fylkeskommunal parlamentarisme er hjemlet i koml kap. 3, §§ 18 - 21.

I en parlamentarisk modell er det rådet som er den øverste ledelsen for administrasjonen, i motsetning til en formannskapsmodell der det er administrasjonssjefen/rådmannen.

Rådet er et kollegialt organ og kan betegnes som «regjering», og har utgått av et flertall i kommunestyret/fylkestinget. Rådet har et parlamentarisk ansvar for administrasjonens saker overfor kommunestyret/fylkestinget.

Rådet skal iht. koml § 20 påse at saker som legges frem for folkevalgte organ er forsvarlig utredet og at de vedtak som er truffet blir iverksatt. Rådet skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, samt at den er gjenstand for betryggende kontroll.

Når det gjelder kontrollutvalgets ansvar og arbeid i en parlamentarisk modell er det i prinsippet ingen forskjell fra en formannskapsmodell. Det er resultatet av kontrollutvalgets arbeid som kan få en annen betydning, da ansvar kan bli gjort gjeldende overfor rådet eller rådsmedlemmer. Det er derfor viktig at kontrollutvalget er seg sitt kontroll- og tilsynsansvar bevisst, og har dette i fokus. Kontrollutvalget må alltid huske at kontrollutvalget ikke skal ta hensiktsmessigheten i betraktning i sitt arbeid. Dette kan være krevende da deler av kontrollutvalget vil tilhøre posisjonen og indirekte kanskje ønske å beskytte rådet istedenfor å drive reelt kontroll- og tilsynsarbeid, mens opposisjonen kan bli mistenkt for å bruke kontrollutvalget til omkamp om tapte politiske saker.

4.2.1 Møteplikt og opplysningsplikt under en parlamentarisk styringsmodell

Kontrollsaker er ofte alvorlige saker, og spesielt i en parlamentarisk styringsmodell der ansvar overfor rådet eller rådsmedlem kan bli gjort gjeldende.

Rådet som organ eller rådsmedlem kan kalles inn til kontrollutvalget i en åpen høring for å gi opplysninger.

Når det gjelder administrasjonen for øvrig stiller saken seg litt annerledes. Administrasjonen er rådets administrasjon, og arbeider ut fra rådets politiske fundament. Uttalelse fra ansatt i en høring kan legge grunnlaget for at ansvar gjøres gjeldende overfor rådet eller rådsmedlemmet.

Det er derfor naturlig å se til stortingets reglement for høringer. Der er det slik at alle spørsmål rettes til statsråden, og det er statsråden som bestemmer hvem som svarer. Dersom det stilles spørsmål til tjenestemannen, kan statsråden supplere opplysningene.

Det antas at dette vil være den riktige fremgangsmåten også innenfor den kommunale parlamentarismen.

5 Forberedelser til høring

5.1 Viktige² hensyn

Høringer kan være krevende, og avhengig av sakstype kan stille store krav til kontrollutvalget. Det er viktig at kontrollutvalget holder fokus på kontrollperspektivet i slike saker, og ikke lar seg påvirke av noen som kan ønske et bestemt utfall av saken. Eksempel kan være påvirkning fra ordfører, andre politikere (posisjon/opposisjon), rådmannen, personer i administrasjonen, presse eller andre.

Det er viktig for alle parter at høringen er godt forberedt, foregår på en profesjonell, ryddig og god måte, og at eventuell inhabilitet blir avklart.

Før kontrollutvalget bestemmer seg for bruk av høring, må kontrollutvalget ta stilling til en del prinsipielle forhold.

Bl.a. skal en høring foregå i regi av kontrollutvalget. Det er kontrollutvalget selv som avgjør med vanlig flertall om høring skal gjennomføres.

Det må være klart hva formålet med høringen er – hva er hensikten?

Innledningsvis er det viktig å klarlegge hva det er i den konkrete saken som peker seg ut i et kontrollmessig perspektiv, og som gjør høring til en egnet måte å fremskaffe informasjon på. *Kontrollutvalget må derfor skaffe seg oversikt over hva som er dekontroll- og tilsynsmessige kriteriene ved saken (se pkt. 5.1.2).*

Det må lages en god plan for gjennomføring av høring med hensyn til bl.a. møteledelse, hvem som bør høres, og hvilke spørsmål kontrollutvalget skal stille, gjerne i form av et fastlagt reglement.

5.1.1² Formålet

Kontrollutvalget må definere formålet med høringen.

Hva forventer kontrollutvalget å oppnå gjennom bruk av høring, kontra bruk av andre virkemidler kontrollutvalget har til rådighet.

I tillegg bør kontrollutvalget ha en forventning om hvilken læring som kan trekkes ut av saken ved en høring kontra bruk av andre virkemidler.

5.1.2² Nærmere² om² kontroll-² og² tilsynsmessige² kriterier

Det er viktig å påse at høringen følger et på forhånd avtalt spor, og at spørsmål og svar ikke avviker fra dette. Utenomstakk, avledninger, utenforliggende hensyn og usakligheter må det styres unna, det er viktig at kontrollutvalget er bevisst på hva man er ute etter å avdekke.

De fleste saker som behandles i kommunale organ knyttes ofte til krav til etterlevelse av lov o.a. regelverk, vedtak og premissene for disse, enten det gjelder selve saksprosedyren eller beslutningen. Når disse forutsetningene brytes eller følges opp på en mangelfull måte, kan det få uheldige følger for organet, for beslutningen eller den som rammes av mangelen.

Ofte blir dermed kontrollutvalgets oppgave å avdekke hvilke konkrete feil som har ført fram til det uheldige forholdet, - hva har skjedd vurdert i forhold til det som var ev. korrekt framgangsmåte eller vedtaket.

Kontrollutvalget må dermed klarlegge hvilke regler og prosedyrer som gjelder for det aktuelle området, ev. hvilke/t vedtak som gjelder og premissene for vedtaket. Medlemmene må således være enige om forutsetningene for det tilfellet som skal undersøkes, og på forhånd sette seg inn i disse. Dersom det er en revisjonsrapport i saken vil denne klarlegge både forutsetninger og kriterier, og hvilke mangler ev. mangelfulle forhold som er avdekket. Det er i tilfelle kontrollutvalgets behov for ytterligere informasjon ut over rapporten som er ledende for spørsmålene i høringen.

5.1.3 Reglement / retningslinjer

Det anbefales at kontrollutvalget har et reglement for høringer vedtatt av kommunestyret.

Dersom det ikke tidligere er vedtatt reglement for høring og det ikke er tid til å få gjort dette, må kontrollutvalget definere egne retningslinjer for høringen. Ved utarbeidelse av retningslinjer kan en f.eks. ta utgangspunkt i et reglement for høringer fra en annen kommune og tilpasse dette. (Se pkt. 8 og vedlagte utkast til reglement)

5.1.4 Åpen eller lukket høring

Høringen er åpen. Høringen skal lukkes dersom det skal gis opplysninger om forhold som er undergitt lovbestemt taushetsplikt eller angår en arbeidstakers tjenestlige forhold, jf. koml § 31, nr 2 og 3. Høringen kan lukkes når hensynet til personvern krever det, eller tungtveiende offentlige interesser tilsier det, jf. koml. § 31, nr 4 og 5. (Se nærmere om dette i pkt. 4.1.1).

5.1.5 Innhenting av bakgrunnsinformasjon

Saken må være grundig utredet slik at kontrollutvalget kan saken godt før det kalles inn til høring.

Er det en revisjonsrapport som ligger til grunn for høringen tar kontrollutvalget utgangspunkt i denne.

Har saken utspring fra andre kilder enn en revisjonsrapport, må kontrollutvalget innhente informasjon fra kommunen og ev. andre tilgjengelige kilder.

Kontrollutvalget må også ta stilling til hvem som skal bistå utvalget i informasjonsinnhenting (sekretariatet og ev. revisjonen), samt hvilken informasjon som er nødvendig å hente inn.

Det kan også være behov for å søke bistand utenfra ut fra sakens kompleksitet for å avklare juridiske spørsmål eller faglig vanskelige tema. En må her huske på at taushetspliktbelagt informasjon ikke skal komme ut.

Kartlegging, innhenting av informasjon og gjennomgang av denne er arbeidskrevende og kan derfor kreve noe tid.

5.1.6 Forberede spørsmål

På bakgrunn av den innhentede informasjonen og gjennomgang av saken for øvrig, må det forberedes spørsmål til de enkelte personer som skal høres. Spørsmålene må utformes slik at de får belyst saken med bakgrunn i kontroll- og tilsynskriteriene. Det kan oppstå behov for tilleggsspørsmål underveis i høringen, som bør tillates.

Det kan være behov for å utarbeide ulike spørsmål til de som høres ut fra de ulike roller hver enkelt har, og har hatt med saken.

5.1.7 Hvem skal og kan høres

Kontrollutvalget må på bakgrunn av saken ta stilling til hvem som skal og kan høres (se nærmere om dette i kap. 4).

En må være klar over at rekkefølgen på de som høres kan ha betydning for hvordan spørsmålene stilles og blir besvart.

5.1.8 Rettigheter til de hørte

Dette er nærmere omtalt i kap. 4. Det er noen spørsmål som det er viktig å ha tatt stilling til i forkant av gjennomføringen av en høring:

- Den hørtes rettigheter i åpen høring.
- Plikt til å svare eller rett til ikke å uttale seg (den hørte kan ikke bli pålagt å uttale seg som kan få negative konsekvenser for ens tjenestlige forhold. Høring er ingen rettsak).
- Rett til å ha med seg bisitter, og konferere med denne
- Hvem skal ev. dekke kostnadene til en bisitter

5.1.9 Møteledelse

En høring skal foregå i regi av kontrollutvalget. Det kan være naturlig at høringen ledes av kontrollutvalgets leder og at hovedutspørrer er kontrollutvalgets nestleder, men dette kan også være samme person. Noen ganger kan rollen som hovedutspørrer legges til en annen i utvalget som innehar spesielle kvalifikasjoner og som er vant til å stille spørsmål.

De øvrige medlemmene bør gis mulighet til å stille oppfølgingsspørsmål.

5.1.10 Pressekontakt

Når et kontrollutvalg har bestemt seg for å holde en høring, kan dette bli en sak med stor oppmerksomhet fra media. For å unngå at alle i kontrollutvalget blir kontaktet av pressen, kan det være praktisk at kontrollutvalget velger en person til å ta alle slike henvendelser, dvs. en pressekontakt.

Det er kontrollutvalgets leder som normalt uttaler seg til media på vegne av kontrollutvalget, og det er derfor også naturlig at det er lederen som også velges til pressekontakt.

Kontrollutvalgets pressekontakt uttaler seg til media på faglig grunnlag, og unngår å gå inn i politiske diskusjoner. Uttalelsene skal være lojale i forhold til kontrollutvalgets vedtak. Informasjonen som gis må samsvare med den informasjonen som er gjort kjent for de øvrige medlemmene i kontrollutvalget.

Dersom pressekontakten uttaler seg til media om saker som de øvrige medlemmene ikke på forhånd kjenner til, bør de øvrige medlemmene informeres om saken så snart som mulig.

5.1.11 Sekretariatets rolle

Sekretariatet vil være en viktig samarbeidspartner for kontrollutvalget ved gjennomføring av høringen. Det vil være naturlig at sekretariatet står som teknisk arrangør av selve høringen. I tillegg vil det også være naturlig at sekretariatet både er tilrettelegger i forkant av høringen og bisitter under selve høringen. Sekretariatet vil også være saksbehandler både før og etter at høringen har funnet sted.

5.1.12 Revisors rolle

Revisor har møte- og talerett på alle kontrollutvalgets møter, og vil derfor også ha møterett når det skal gjennomføres en høring. Dersom revisor ikke blir bedt om å gi ytterligere opplysninger ut over revisjonsrapporten til høringen, vil det ikke være naturlig at revisor i dette tilfellet benytter sin talerett. Revisor har også rett til å komme med protokolltilførsel, denne må i så fall relatere seg til revisors ansvarsområde.

5.2 Siste forberedende møte før høring

Før høringen gjennomføres bør kontrollutvalget ha et avsluttende og saksforberedende møte.

Til dette møtet bør det foreligge en sak på bakgrunn av revisjonsrapport eller annen innhentet informasjon som ligger til grunn for at kontrollutvalget skal gjennomføre høring. Saken må her være så godt opplyst som mulig, og kontrollutvalget må påse at alle relevante opplysninger er på plass så langt det lar seg gjøre.

Kontrollutvalget må på bakgrunn av saken avgjøre hvem som skal møte og ta stilling til hvilke problemstillinger som skal belyses, jf. pkt. 5.3, endelig avklaring av hvilke spørsmål som skal stilles og regien for høringen, jf. pkt. 5.4 og 6.1.

Her bør det fastsettes en fremdriftsplan (tidsplan) for møtet og forklaringsrekkefølge på den som skal høres. Det kan også fastsette taletid for den enkelte som skal høres.

På det forberedende møtet bør det også fastsettes hvem som skal være møteleder og hovedspørre under høringen, jf. pkt. 5.1.9.

Det må fastsette tid og sted for høringen, og dette må passe for alle kontrollutvalgets medlemmer.

5.3 Innkalling til høring

Den som skal møte til høring må få varsel i så god tid som mulig (jf. kap. 4 om møteplikt).

I innkallingen bør det opplyses om:

- Tid og sted for høringen.
- Bakgrunnen for høringen og hva som ønskes belyst.

- Høringen er åpen eller lukket.
- Hvilke rettigheter den hørte har (reglement/retningslinjer for høringen bør legges ved samt opplysning om reservasjonsmulighet).
- Oversikt over hvem som er kalt inn til høring.
- Hvem som vil kunne være tilstede ved høringen:
 - kontrollutvalgets medlemmer med navn,
 - kontrollutvalgets sekretariat med navn,
 - ansatte fra revisjonen med navn,
 - media og andre interesserte som ev. ønsker å overvære høringen (ved åpen høring).
- Det vil bli ført referat/protokoll.
- Det vil bli gjort opptak av høringen (lyd, eller lyd og bilde).
- Videre saksgang:
 - Det vil normalt ikke bli votert eller truffet konklusjon under høringen, men kontrollutvalget vil på bakgrunn av opplysninger som kommer frem ta stilling til hvordan de vil følge opp saken videre.
- Saksdokumenter er tilgjengelig for den hørte i forkant av høringen eller opplysninger om at de vil kunne bli oversendt etter ønske. Unntak kan gjelde for saksdokumenter som er unntatt offentlighet/underlagt taushetsplikt.
- Hvilke som er kopimottaker av innkallingen (bl.a. ordfører).

5.4 Tips for praktisktilrettelegging for høringer

Praktisk tilrettelegging for høring:

- Lage en skriftlig regi (jf. pkt. 6.1) for dagen som inneholder en tidsplan for høringen og oversikt over hvem gjør hva og hvordan (bl.a. møteledelse, hovedutspørrer, øvrige medlemmer).
- Bestille egnet møterom.
- Ta stilling til hvordan den hørte, kontrollutvalget, sekretariatet og revisjonen skal sitte.
- Hvor skal media sitte (utelukket ved lukket høring).
- Hvor skal publikum sitte (utelukket ved lukket høring).
- Vannglass til de hørte (må byttes dersom det er flere som kommer inn etter hverandre).
- Vannglass til panelet (kontrollutvalget, osv.).
- Bestille servering til kontrollutvalget dersom dette vil pågå over flere timer.
- Tilrettelegge for videoopptak og gjøre ev. avtale om redigering (redigerer må ev. signere taushetserklæring dersom det er en lukket høring).
- Dersom den utspurte kommer utenfra, må denne gis mulighet til å få dekket reise og ev. tapt arbeidsfortjeneste. Skjema for dette må deles ut.

6 Gjennomføring av høringen

6.1 møterommet

Deler av høringen kan måtte gå for lukkede dører dersom en kommer inn på taushetspliktbelagte opplysninger. Det er viktig i den grad det er mulig å få klarhet i dette i forkant av høringen både overfor den som skal høres, men også for å unngå en situasjon der en sitter i høring med tilhørere og media til stede og så må lukke., jf. kap. 4.1.1.

Som tidligere omtalt i kap. 5 må valg av egnet møterom, møblering og plassering av de ulike parter være tatt stilling til i forkant av høringen.

En vellykket høring trenger en stram regi. Her gis et eksempel på hvordan den kan være:

1. Kontrollutvalgets leder ønsker den hørte velkommen og innleder med å informere om hvem som er tilstede, om bakgrunnen og formålet med høringen, og ev. hvordan kontrollutvalget ser for seg at saken skal følges opp videre.
2. Den hørte gis så mulighet til å gi en innledning og sitt syn på saken (taletiden kan tidsbegrenses).
3. Hovedutspørrer følger opp med spørsmål som er forberedt på forhånd. Det er her viktig at det ikke kommer til diskusjon mellom den hørte og utspørreren.
4. Kontrollutvalgets leder åpner deretter for suppleringsspørsmål.
5. Kontrollutvalgets medlemmer kan så stille suppleringsspørsmål. Det er viktig at det ikke kommer til diskusjon mellom den hørte og utspørrerne.
6. Til slutt gis den hørte mulighet til å gi utfyllende kommentarer dersom den hørte føler at viktige opplysninger ikke er komme frem eller ønsker å utdype noe nærmere (taletiden kan tidsbegrenses).
7. Kontrollutvalgets leder takker til slutt den hørte for oppmøte og de opplysninger denne har kommet med.

Det bør åpnes for at et medlem av kontrollutvalget kan kreve at høringen avbrytes for at utvalget skal få anledning til å diskutere videre framdrift. Det kan være at man må ta stilling til oppstått behov for å lukke møtet (lovpålagt taushetsplikt) eller andre spesielle forhold.

7 Etterarbeid

Formålet med en høring er i prinsippet kun å framskaffe informasjon for å opplyse saken. Det er viktig at det er sikret tilstrekkelig informasjon under høringen til at kontrollutvalget vil være i stand til å konkludere.

På bakgrunn av tidligere innhentet informasjon og informasjon fremkommet i høringen må kontrollutvalget ta stilling til hvordan saken skal følges opp videre. Dette må gjøres umiddelbart etter at høringen er avsluttet. Det anbefales at kontrollutvalget ber sekretariatet oppsummere høringen i et notat/referat eller en rapport fremmet som egen sak til neste møte i kontrollutvalget der det tas endelig stilling til saken.

Kontrollutvalget skal rapportere resultatet av sin virksomhet til kommunestyret. Rapportering etter en høring kan gjøres ved at kontrollutvalget rapporterer resultatet av saksbehandlingen gjennom:

1. Den årlige meldingen til kommunestyret, dersom det ikke er vesentlige forhold som kontrollutvalget bør rapportere om umiddelbart.
2. Egen sak til kommunestyret ev. vedlagt en uttalelse fra kontrollutvalget på bakgrunn av informasjon fremkommet under høringen, med innstilling til kommunestyret om ev. oppfølging.
3. Egen sak til kommunestyret vedlagt rapport utarbeidet på bakgrunn av informasjon fremkommet under høringen, med innstilling til kommunestyret om ev. oppfølging.

Dersom kontrollutvalget avgir en egen uttalelse eller utarbeider en egen rapport etter høringen, skal rådmannen ha denne til uttalelse/høring før kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret, jf. koml § 77 nr. 6. Rådmannens uttalelse/høringssvar legges så ved kontrollutvalgets uttalelse eller rapport til kommunestyret. For øvrig må kontrollutvalget ta stilling til om det er behov for uttalelse ev. verifisering av opplysningene i rapporten fra øvrige deltakere.

Kommunestyrets vedtak følges opp på vanlig måte som for forvaltningsrevisjons-rapporter.

8 Reglement for høringer

Det er ikke utarbeidet noen sentrale retningslinjer for høringer i kommuner. Men både kontrollutvalgets mandat og Stortingets reglement for høringer kan gi veiledning. Dersom kontrollutvalget mener at man i en gitt situasjon kan tenke seg å bruke høring som et verktøy, bør det utarbeides et reglement for høringer.

Kontrollutvalget er underlagt kommunestyret, og reglementet bør derfor vedtas her, bl.a. for å legitimere kontrollutvalgets bruk av virkemiddelet og til at det internt i kommunen blir kjent at dette virkemiddelet kan benyttes. Et godt råd er å ta seg god tid og utarbeide slike retningslinjer i en periode der høringer ikke er aktuelt. Det kan fort bli mye på en gang dersom man skal utarbeide slike retningslinjer samtidig som man setter i gang en prosess med å gjennomføre en høring.

Reglementet bør inneholde litt om forberedelser som skal gjøres, hvem som har plikt til å møte (dvs. fra administrasjonen dersom kommunen drives etter formannskapsmodellen og fra politisk nivå dersom man har et parlamentarisk styresystem), hvilke rettigheter den som møter har, praktisk gjennomføring, utspørring osv. Et forslag til reglement for høringer i kontrollutvalget ligger ved.

9 Noen råd til slutt

Høringer kan være ressurskrevende, og betinger at medlemmene er godt forberedt. Det er viktig å ha klarhet i og holde fokus på kontroll- og tilsynsaspektet ved saken og ikke falle for fristelsen å gå inn på utenforliggende forhold. Man bør unngå å gi uttrykk for personlige oppfatninger om saksforholdet på et for tidlig stadium, eller å trekke konklusjoner før all informasjon man trenger er innhentet – diskusjonen legges til en separat del av møtet.

For å få en vellykket høring er det viktig å bygge tillit hos dem skal høres. Kontrollutvalget bør derfor satse på størst mulig åpenhet og klarhet rundt intensjoner og forutsetninger med høringen og hvordan denne er tenkt gjennomført.

De som innkalles må behandles med respekt, og det bør tas tilbørlig hensyn til at en høring kan oppleves som belastende for den enkelte. God møteskikk og folkeskikk er like viktig her som ellers. Skap en atmosfære av tillit og trygghet, der alle involverte føler at de blir behandlet på en skikkelig måte og får si det de føler for å si.

Referanser/litteratur

Kontrollutvalgsboken

Prop. 152 L (2009 – 2010) kap. 5.1

Brev til Trondheim kommune fra KS Advokatene v/adv. Jostein Selle datert 13.09.2010

Rundskriv H-08/09 kap. 5 og 11 fra Kommunaldepartementet

Rundskriv H-4/11 kap. 8 fra Kommunaldepartementet

NOU 2009:9 kap. 4 og kap. 12.5

Veileder - Kommunaldepartementet: Vertskommunemodellen etter kommuneloven § 28 a flg., kap. 8.4

Reglement for høringer i kontrollutvalget

§ 1. Virkeområde og formål

1. Kontrollutvalget kan avholde høringer innenfor sitt ansvarsområde. Med høring menes et møte i kontrollutvalget der en mottar muntlige forklaringer fra personer som er anmodet om å møte for å få belyst en spesiell sak eller et saksområde.
2. Formålet med reglementet er å sikre kontrollutvalgets og kommunestyrets informasjonsbehov i kontrollsaker og en god fremdrift i høringen, samtidig som hensynet til de innkaltes rettsikkerhet ivaretas.
3. Kontrollutvalgets høringer skal avholdes i henhold til dette reglementet, som er vedtatt av kommunestyret i sak

§ 2. Forberedelse av høring

1. Kontrollutvalget kan med vanlig flertall beslutte at det skal avholdes høring i en kontrollsak, og hvem som skal kalles inn for å møte. Høringen skal i utgangspunktet være åpen, men kontrollutvalget kan likevel med vanlig flertall beslutte at hele eller deler av høringen skal være lukket. Beslutning om helt eller delvis å gjennomføre høringen for lukkede dører må begrunnes med gyldig lovhjemmel.
2. Kontrollutvalget må klart definere formålet med høringen og hva utvalget forventer å oppnå. I tillegg bør kontrollutvalget ha en forventning om hvilken lærdom som kan trekkes ut av høringen kontra bruk av andre virkemidler.
3. Før høringen gjennomfører kontrollutvalget særskilte saksforberedende møter. Kontrollutvalget bør gjennomgå de problemstillinger som ønskes belyst, med sikte på å gjøre utspørringen mest mulig effektiv. Utvalget må også ta stilling til hvor mye bakgrunnsinformasjon som er nødvendig å innhente for gjennomføringen. Videre bør det fastsettes en fremdriftsplan for høringen.
4. Under de saksforberedende møter beslutter kontrollutvalget hvem som skal velges som hovedutspørrer under høringen, jf. § 4 tredje ledd. Kontrollutvalget kan i tillegg til hovedutspørrer også velge flere utspørrere blant utvalgets medlemmer. Valget av hovedutspørrere bør skje ut fra hensynet til å få saken allsidig belyst.

§ 3. Den innkaltes stilling

1. Rådmannen har møteplikt ved innkalling til høring. Andre ansatte i kommunen kan innkalles direkte for å møte til høring. Rådmannen skal i slike tilfelle alltid varsles, og gis adgang til å være til stede. Spørsmål stilles direkte til den innkalte, men rådmannen skal gis adgang til å supplere forklaringen om ønskelig.
2. Eksterne aktører kan inviteres til å møte til høring for å gi opplysninger.
3. Den som kalles inn/inviteres til å møte til høring, skal varsles i så god tid som mulig. Innkallingen skal angi den eller de saker kontrollutvalget ønsker forklaring om. Kopi av dette reglement skal vedlegges. Det skal videre opplyses om høringen skal være åpen, og om det skal tas referat. De som møter skal ha tilgang til kontrollutvalgets saksdokumenter med mindre regler om unntak fra offentlighet/ taushetsplikt tilsier annet.

4. Dersom et spørsmål ikke kan besvares uten å røpe opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt, bør den innkalte gjøre kontrollutvalget oppmerksom på dette. Den innkalte kan anmode kontrollutvalget om å få avgi forklaring helt eller delvis for lukkede dører. Dersom det fremsettes slik anmodning, skal kontrollutvalget avbryte høringen, og behandle spørsmålet i lukket møte.
5. Den innkalte skal ha adgang til å medbringe en bisitter. Den innkalte har rett til å konferere med sin bisitter før svar avgis. Dersom møteleder gir adgang til dette, kan bisitteren supplere forklaringen. Dersom bisitter krever honorar må dekning av disse utgiftene avklares på forhånd.

§ 4. Gjennomføringen av høringen

1. Kontrollutvalgets leder skal innledningsvis orientere om temaet for høringen og de prosedyrer som gjelder. Lederen påser at spørsmålene holder seg innenfor det tema som er angitt, og at den innkaltes rettssikkerhet ivaretas.
2. Før kontrollutvalget starter sin utspørring, skal den innkalte gis inntil 10 minutter til å gi sin versjon av saken. Lederen kan utvide den innkaltes taletid i den grad det anses nødvendig for sakens opplysning.
3. Høringen innledes med at valgt hovedutspørrer stiller sine spørsmål. Deretter får kontrollutvalgets øvrige medlemmer ordet til spørsmål i den rekkefølge de ber om dette. Etter at utspørringen er over, skal den innkalte gis mulighet til å gi en kort sluttkommentar.
4. Meningsutveksling mellom kontrollutvalgets medlemmer skal ikke finne sted under høringen. Medlemmene skal heller ikke kommentere de svar som avgis, annet enn der dette inngår som en naturlig del av et oppfølgingsspørsmål. Upassende eller fornærmelig atferd eller spørsmål er ikke tillatt. Dette skal påtales av møteleder.
5. Et medlem av kontrollutvalget kan kreve at høringen avbrytes for at kontrollutvalget skal behandle den videre fremdrift, herunder forslag om at høringen skal avsluttes eller fortsette for lukkede dører. Kontrollutvalget kan bare motta taushetspliktbelagte opplysninger for lukkede dører. Under en åpen høring må kontrollutvalgets medlemmer ikke gjengi eller vise til opplysninger underlagt lov- eller instruksfestet taushetsplikt.

§ 5: Etterarbeid

1. Kontrollutvalget skal utarbeide rapport fra høringen. Rådmannen skal gis anledning til å uttale seg til rapporten, jf. koml § 77 nr. 6. Rådmannens uttalelse skal ligge ved rapporten.
2. Rapporten oversendes kommunestyret for sluttbehandling, med innstilling fra kontrollutvalget.

Fra: Bjarne Frn <bjarne.holme@florafrn.no>
Sendt: 26. august 2014 17:33
Til: Arnar Helnheim
Emne: Fwd: Vs: Gønenga og Norstone, Status

Fra: Jacob Nødseth <jacob.nodseth@gmail.com>
Dato: 26. august 2014 16:51:19 CEST
Til: Bjarne Holme <bjarne.holme@florafrp.no>
Kopi: [Heggheim Terje <Terje.Heggheim@flora.kommune.no>](mailto:Terje.Heggheim@flora.kommune.no), [Bengt Solheim Olsen <bengt.solheim-olsen@flora.kommune.no>](mailto:bengt.solheim-olsen@flora.kommune.no), [Bente Froeyen Steindal <bf-stein@online.no>](mailto:bf-stein@online.no), [Bente Nilsen <bente.nilsen72@gmail.com>](mailto:bente.nilsen72@gmail.com), [Ole Christian Rynning <olecryn@online.no>](mailto:olecryn@online.no), [Gustav Nydal <gustav.nydal@eninvest.net>](mailto:gustav.nydal@eninvest.net), [Hanne Kristensen <hehkristensen@gmail.com>](mailto:hehkristensen@gmail.com), [Frank Willy Djuvik <frank.willy.djuvik@gmail.com>](mailto:frank.willy.djuvik@gmail.com), "Odd.Bovim" <Odd.Bovim@venstre.no>, [Hilmar Eliasson <hie@investconsult.no>](mailto:hie@investconsult.no), [Førde Terje <Terje.Forde@kryssrevisjon.no>](mailto:Terje.Forde@kryssrevisjon.no)
Emne: Vs: Gønenga og Norstone, Status

Til kontrollutvalet sin leiar,

Eg har ved fleire høve poengtert at det eksisterer ein ukultur i Flora kommune når det kjem til å følgje opp politiske vedtak, eller snarare å ikkje følgje dei opp. Sjå mellom anna e-posten frå bystyrepreressant Eliasson nedanfor. Eit vedtak er eit vedtak, uavhengig av kven som har fremja det og fått det gjennom. Det er ikkje direkte vanskeleg å kunne peike på ein trend om kva vedtak som blir neglisjert og ikkje. Kontrollutvalet bør gå dette nærare etter i sømmane, og det vil eg også sjølv gjere som medlem av bystyret.

Med dette oppmodar eg om at dette innspelet blir lagt fram for kontrollutvalet til drøfting i komande møte.

Mvh Jacob Nødseth

Den 26. aug. 2014 kl. 15:04 skrev "Hilmar Eliasson" <hie@investconsult.no>:

Hei og vel overstått ferie.

Viser til min interpellasjon gjeldende Grønenga den 4/3-14, der det ble vedtatt:

Flora Bystyre ber administrasjonen snarest ta kontakt med NorStone for å få en dialog rundt ein rask bruk og utvikling av Grønenga. NorStone vert invitert til Florø for ein orientering i formannskap/bystyre om sine tankar for området.

Har nå vært i kontakt med Kjell Apeland hos Norstone, som har overtatt ansvaret for dette forretningsområdet for Daniel Øvstebø som er blitt pensjonist.

I følge Apeland skal han i morgen til Danmark blant annet for å diskutere ressursforvaltningen i konsernet. Bruken av området på Grønenga vil i så måte være av interesse.

Jeg registrerer med interesse de siste tankene rundt blant annet Kystvegen. I så måte må det være av stor interesse å få i stand gode relasjoner mot NorStone. I tillegg til at dette må være flotte fremtidige områder for industri.

Slik jeg forstår saken har det ikke vært formell kontakt med Kjell Apeland og jeg ønsker snarest en orientering om hva som har skjedd i så måte.

Mvh
Hilmar Eliasson
966 27 988

FYLKESMANNEN I SOGN OG FJORDANE

Sakshandsamar: Anne Marte Wiland Sæle
Telefon: 57643107
E-post: fmsfase@fylkesmannen.no

Vår dato
03.07.2014
Dykkar dato
02.04.2014

Vår referanse
2012/5217 - 611
Dykkar referanse

Flora kommune
Markegata 51
6900 Florø

Private barnehagers landsforbund
Prinsens gate 91
8003 Bodø

Vedtak etter klage på vedtak om kommunalt driftstilskot for Furuhaugane barnehage

Vi viser til klage fra PBL på vegne av Furuhaugane barnehage av 04.11.2013 på Flora kommunes vedtak om tilskudd til barnehagen for 2012, og opprettholdelse av klagen av 19.12.2013. Vi viser også til kommunens behandling av klagen og etterfølgende utgreiinger, siste av 06.03.2014.

Vedtak

Fylkesmannen opphever Flora kommunes vedtak om kommunalt tilskudd til drift av Furuhaugane barnehage for 2012 av 09.10.2013.

Kommunen må gjøre nytt vedtak om etterjustering etter forskriftens § 8 tredje ledd, i tråd med forståelsen av pensjonsberegningen som Utdanningsdirektoratet har lagt til grunn.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre i forvaltningen, jf. forvaltningsloven § 28.

Saken gjelder

Klagen gjelder både manglende dokumentasjon av lave kapitalkostnader, og kommunens korrigering av regnskapsførte pensjonsutgifter.

PBLs begrunnelse

I brev av 19.12.2013 ber PBL om dokumentasjon på beregningen av kapitalltilskuddet, og mener at kommunen ikke har anledning til å korrigere regnskapsførte pensjonskostnader.

Kapitalltilskuddet

Når det gjelder kapitalltilskuddet skriver PBL at de etter gjennomgang av kommunens dokumentasjon ser at flere av barnehagene har svært lave kapitalkostnader. De viser til at kommunen opererer med en betraktelig lavere gjennomsnittskostnad enn gjennomsnittlige nasjonale investeringskostnader. PBL ønsker derfor en redegjørelse fra kommunen om årsaken til at enkelte barnehager ikke har byggekostnad registrert, og hvorfor en del av barnehagene har såpass lave byggekostnader. PBL viser i denne sammenhengen til barnehagene Stavang, Eikefjord, Nepjarhaugen og Nyheimsvegen.

Hovudkontor
Njøsavegen 2, 6863 Leikanger
Telefon: 57 64 30 00
Telefaks: 57 65 33 02
Org.nr 974 763 907

Landbruksavdelinga
Fjellvegen 11, 6800 Førde
Postboks 14, 6801 Førde
Telefon: 57 64 30 00
Telefaks: 57 82 17 77

E-post:
fmsfpost@fylkesmannen.no
Internett:
www.fylkesmannen.no/sfj

Pensjon og etterjustering

PBL skriver at kommunen har korrigert regnskapsførte pensjonskostnader, og trukket ut 2,9 millioner fra beregningsgrunnlaget. Dette har kommunen begrunnet med at det er tatt hensyn til reelt betalt pensjonspremie for barnehageansatte i de kommunale barnehagene, ettersom pensjonspremien knyttet til barnehageansatte som gruppe er lavere enn gjennomsnittet for kommunens tilsatte totalt sett. PBL viser til kommentarene til § 4 i forskriften som sier at «beregningen av kommunens pensjonsutgifter skal basere seg på kommunens pensjonspremier, inkludert reguleringspremier. Det skal ikke korrigeres for årlige premieavvik eller amortiseringskostnader, verken i dag eller for tiden fremover». Dette innebærer at det er kommunens faktiske innbetalinger til pensjonsordningen som skal ligge til grunn i beregningen av kommunens finansieringsforpliktelse, og det er derfor ikke hjemmel for den korrigeringen kommunen har gjort i sine grunnlagstall, skriver PBL.

Kommunens begrunnelse

Kapitaltilskuddet

Kommunen har i brev av 06.03.14 gjort rede for kapitalkostnader knyttet til barnehagene Stavang, Eikefjord, Nepjarhaugen og Nyheimsvegen. Kommunen skriver at de ved beregning av kapitalsats for 2012 har lagt til grunn aktiverte verdier fra balanseregnskapet pr. 31.12.2011. Kommunen skriver at de har funnet noen feil som de har rettet opp, og at kapitaltilskuddet for 2012 vil bli korrigert og tilsvarende korreksjoner lagt til grunn for endelig vedtak for 2013.

Kommunen kommenterer PBL sin henvisning til rapporten fra Telemarksforskning, og skriver at tallene ikke er direkte relevante i denne sammenhengen siden ingen av prosjektene i rapporten er fra Flora kommune. Videre viser kommunen til at barnehagebyggene i Flora kommune er av eldre dato, noe som gjør at investeringskostnaden er lavere. Nye Krokane barnehage er den eneste kommunale barnehagen som er bygget etter 2000, den ble satt opp i 2005/2006.

Kommunen skriver at de har flere små barnehager som er lokalisert i eldre hus, for eksempel Nepjarhaugen og Nyheimvegen barnehage. Bygget som huser Nyheimvegen barnehage er fra 1956, og ble kjøpt av kommunen på slutten av 80-tallet. Nåværende årlig avskrivning på kr 50 708 er hovedsakelig knyttet til kjøp av bygget og en ombygging tidlig på 90-tallet for å klargjøre bygget til barnehagedrift skriver kommunen. Nepjarhaugen barnehage feiret 40-års jubileum i 2010, og bygget er ferdig avskrevet. Nåværende årlig avskrivning er på kr 3 904 er knyttet til mindre rehabiliteringsarbeid som ble gjennomført i 1998, skriver kommunen.

Når det gjelder Stavang barnehage skriver kommunen at de ikke har hatt vesentlige utbyggingsutgifter knyttet til barnehagedelen av bygget fordi grendalaget har stått for utbyggingen. Årlig avskrivning på kr 2 087 er rørleggerarbeid i forbindelse med nytt borehull og pumperom, en utgift som kommunen tok på seg i 2010.

Oppgradering av Eikefjord barnehage har en årlig avskrivning på kr 48 775 knyttet til investering i nytt ventilasjonsanlegg. Kommunen skriver at de ved en gjennomgang oppdaget at opprinnelig byggekostnad for Eikefjord barnehage på totalt kr 2 215 920 ikke ble aktivert i kommunens balanse i 1986 og 87, og at det dermed ikke er beregnet kapitalkostnader for denne barnehagen. Kommunen har regnet ut at avskrivning og rente for 2012 beløper seg til henholdsvis kr 55 398 og kr 27 133, og har nå korrigert for dette.

Kommunen fant også at Storevatn barnehage ikke var aktivert, og at det var lagt til grunn en for høy verdi knyttet til denne barnehagen. Ved beregning av kapitalsatsen for 2012 ble det lagt til grunn en stipulert historisk kostpris på kr 2 786 790. Ved en gjennomgang av tidligere

års regnskap viste det seg at reell byggekostnad i 1980-81 var kr 1 834 810, og kommunen har derfor korrigert for dette i beregning av kapitalsatsen. Kommunen har dokumentert avskrivningar frå barnehagen vart bygd til den er ferdig avskreven for Storevatn og Eikefjord barnehage.

Standal barnehage er inkludert i beregningen av kapitalsatsen, skriver kommunen. Denne barnehagen er nedlagt, og kapitalsatsen skulle vært kr 2 160 og kr 2 143 lavere enn lagt til grunn ved beregning av kapitalsatsen. Kommunen viser hvordan disse tre korreksjonene får konsekvens for grunnlaget for kapitalsats for 2012, og at avviket på kr 5 350 snarlig vil bli utbetalt til Furuhaugane barnehage.

Pensjon og etterjustering

Kommunen skriver i brev av 25.11.2013 at de ikke har korrigert for verken premieavvik eller amortiseringskostnader. Pensjonspremien for 2012 inkludert reguleringspremien er fordelt ut på alle de kommunale tjenestene etter en gjennomsnittlig premiesats i kommunens regnskap. Kommunen viser til kommentaren til forskriftens § 4 der det står at «Grunnlaget for tilskuddet til driftskostnader og administrasjonskostnader skal være alle de budsjetterte kostnadene for drift i de tilsvarende kommunale barnehagene». Etter kommunens vurdering vil det ut fra dette være feil å legge til grunn faktisk betalt pensjonspremie knyttet til andre kommunale tjenester enn kommunens barnehager. For å sikre mest mulig likebehandling mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager skriver kommunen at de har tatt hensyn til reelt innbetalt pensjonspremie knyttet til barnehageansatte i sine kommunale barnehager.

Kommunen skriver i presisering av 01.04.2014 at de ansatte i de kommunale barnehagene er tilknyttet fellesordningen i KLP. Siden dette er en kollektiv ordning, har kommunen brukt lik pensjonspremiesats for de ansatte i barnehagen på lik linje med alle andre i fellesordningen ved utregning av pensjonsutgift som grunnlag for kommunalt tilskudd til Furuhaugane barnehage. Kommunen skriver at utregningen ikke er en tenkt utregning for de barnehageansatte, men at utregningen viser hvilke faktiske pensjonsutgifter kommunen har målt i kroner knyttet til de ansatte i barnehagene. Selv om pensjonspremien er lik for alle de ansatte som er knyttet opp til fellesordningen, blir det faktiske pensjonspremiebeløpet ulikt fra person til person. En utjevnet pensjonspremiesats betyr ikke at det blir betalt relativt sett samme pensjonspremie i forhold til lønn/pensjonsgrunnlag. Dette kommer av at pensjonspremien består av tre komponenter; ordinær premie, reguleringspremie og premiefond. Ordinær premie blir utregnet på grunnlag av lønn/pensjonsgrunnlag, mens reguleringspremien blir utregnet på grunnlag av opptjent premiereserve.

Kommunen skriver at ordinær premie er utjevnet i forhold til lønn/pensjonsgrunnlag, mens reguleringspremien er utjevnet i forhold til premiereserven. Derfor blir reell premie i prosent av lønn ulik for alle. Kommunen skriver at når de regner på en spesifikk gruppe, vil de få en reell prosentvis premie i forhold til lønn/pensjonsgrunnlag som avviker fra gjennomsnittet. Siden barnehagesektoren først og fremst har ekspandert de siste årene, og de fleste kommunene har mange unge ansatte med kort opptjeningstid og dermed små premiereserver, viser detaljerte og reelle utregninger knyttet til barnehageansatte et lavere pensjonspremiebeløp enn gjennomsnittet for kommunen.

Regelverk

Kapitaltilskuddet

«Kommunen skal gi tilskudd til kapitalkostnader i godkjente ikke-kommunale barnehager per heltidsplass», jf. forskrift om likeverdig behandling § 5. Kommunen velger selv om den vil gi tilskuddet ut fra gjennomsnittlige kapitalkostnader per heltidsplass i egne tilsvarende kommunale barnehager, eller om den vil bruke nasjonale gjennomsnittssatser, jf. andre ledd. Der kommunen velger å beregne tilskuddssatsene selv, skal det være en sats for hver type

barnehage. «Kommunen skal dokumentere hvordan tilskuddssatsene er beregnet», jf. tredje ledd siste punktum.

«Med kapitalkostnader menes avskrivingskostnader basert på anskaffelseskost (fratrasket investeringstilskudd og merverdiavgiftskompensasjon) og rentekostnader beregnet ut fra bokført verdi på anleggsmidler på barnehageområdet tillagt tomtekostnader (fratrasket investeringstilskudd og merverdiavgiftskompensasjon)», jf. rundskriv F-05/2011 s. 12.

Satsene for kapitaltilskuddet skal beregnes med utgangspunkt i historisk anskaffelseskost på anleggsmidlene. Kommunen må inneha informasjon om eventuell momskompensasjon og investeringstilskudd, som skal trekkes fra det opprinnelige bruttobeløpet. Barnehagelokalene skal avskrives over 40 år, mens inventar og utstyr avskrives over 10 år. Dersom det er gjort anskaffelser på flere tidspunkt, må det beregnes kapitalkostnader separat for hver av disse anskaffelsene. Siste avlagte årsregnskap danner grunnlaget for beregningen.

Pensjon og etterjustering

Kommunen skal gi tilskudd til driftskostnader i ikke-kommunale barnehager, jf. barnehageloven § 14. Kommunen skal en gang per år fatte vedtak om tilskudd til ikke-kommunale barnehager i samsvar med §§ 4 og 5», jf. forskriftens § 8 første ledd. Tilskuddet skal beregnes ut fra gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader per heltidsplass i tilsvarende kommunale barnehager, jf. forskrift om likeverdig behandling § 4 første ledd. Kommunens pensjonsutgifter skal være med i denne beregningen.

Hvis kommunens regnskap viser at forbruket i de kommunale barnehagene avviker fra det som lå til grunn for fastsettelsen av tilskuddssatsene etter forskriften § 4 og § 5, skal kommunen etterjustere tilskuddet til de ikke-kommunale barnehagene, jf. § 8 tredje ledd. Det betyr at ethvert faktisk mer- eller mindreforbruk i de kommunale barnehagene, sammenlignet med de budsjetterte driftskostnadene legges til grunn i denne beregningen. Dette omfatter også kommunens pensjonsutgifter. Det betyr at det kun er kommunens faktiske pensjonsutgifter i kommunale barnehager som skal legges til grunn i etterjusteringen.

Etter rundskriv Udir-6-2013 skal beregningen av kommunens pensjonsutgifter «basere seg på kommunens pensjonspremier, inkludert reguleringspremier. Det skal ikke korrigeres for årlige premieavvik eller amortiseringskostnader, verken i dag eller for tiden fremover. Årlig bruk av premiefond skal trekkes fra. Fratrukket kan beregnes ved å bruke den samme fordelingsnøkkelen som kommunen har benyttet når den har fordelt pensjonspremiene ut til de enkelte tjenestene. Dette kan for eksempel være sum lønn i kommunale barnehager delt på sum lønn i kommunen».

Utdanningsdirektoratet har slått fast at kommunen kun kan bruke regnskapsførte utgifter i etterjusteringen, og at kommunen må legge til grunn de samme premissene for beregning av tilskudd ved budsjett og regnskap, jf. vedtak i sak 2014/1721 av 17.03.2014.

Fylkesmannens vurdering

Kapitaltilskuddet

PBL påpeker at flere av kommunens barnehager har svært lave kapitalkostnader, og at noen ikke har byggekostnad registrert.

Kommunen skriver at de har flere små barnehager lokalisert i eldre hus, som Nepjarhaugen og Nyheimvegen barnehage. Nepjarhaugen barnehage var ferdig avskrevet i 2010, og nåværende avskrivning er knyttet til mindre rehabiliteringsarbeid fra 1998. Nyheimsvegen

barnehage ligger i lokaler fra 1956, og ble kjøpt av kommunen i 1980. Nåværende årlig avskrivning på kr 50 708 er hovedsakelig knyttet til kjøp av bygget og ombygging tidlig på 90-tallet. Kommunen skriver at de ikke har hatt vesentlige utbyggingsutgifter knyttet til barnehagedelen av bygget som huser Stavang barnehage, da grendalaget har stått for utbyggingen. Årlig avskrivning på kr 2 087 er rørleggerarbeid i forbindelse med nytt borehull og pumperom fra 2010.

Oppgradering av Eikefjorden barnehage har en årlig avskrivning på kr 48 775 knyttet til investering i nytt ventilasjonsanlegg. Kommunen har oppdaget at opprinnelig byggekostnad for denne barnehagen ikke ble aktivert i kommunens balanse i 1986-87, og dermed ikke har blitt regnet kapitalkostnader for denne, dette er nå korrigert av kommunen. Storevatn barnehage var heller ikke aktivert, og kommunen oppdaget at det var lagt til grunn en for høy verdi knyttet til denne barnehagen. Dette er også korrigert. Standal barnehage er inkludert i beregningen av kapitalsatsen, men er nå nedlagt. Kommunen har korrigert grunnlaget for kapitalsatsen i tråd med dette. Kommunen har lagt ved avskrivninger fra bygging til barnehagen er ferdig avskrevet for Storevatn- og Eikefjord barnehage.

Vi vurderer at kommunen har dokumentert hvorfor de fire barnehagene PBL har stilt spørsmål ved har lave kapitalkostnader, og at kommunen har korrigert de feilene de har oppdaget ved gjennomgangen.

Pensjon og etterjustering

Kommunen skal gi tilskudd til ordinær drift til alle godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. barnehageloven § 14. Tilskuddet til driftskostnader «skal beregnes ut fra gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader per heltidsplass i tilsvarende kommunale barnehager», jf. forskriften § 4 første ledd, andre punktum. «Dersom kommunens regnskap viser at forbruket i de kommunale barnehagene avviker fra det som lå til grunn for fastsettelsen av tilskuddssatsene etter § 4 og § 5, skal kommunen i forbindelse med kommunestyrets årlige fastsettelse av årsregnskapet fatte vedtak om etterjustering av tilskudd til ikke-kommunale barnehager», jf. forskriften § 8 tredje ledd.

I barnehageloven § 14 fjerde ledd står det at kommunen skal utbetale tilskudd til barnehager som har rett på tilskudd «forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fatter endelig vedtak om tilskudd». Beregningen av forskuddet skal ta utgangspunkt i utbetalingen av kommunalt tilskudd året før. Når kommunen fatter endelig vedtak om tilskudd for året skal det foretas en avregning mellom forskuddsbetalingen og den vedtatte tilskuddstildelingen», jf. Ot.prp.nr. 57 (2007-08) s. 39.

Det går frem av brev av 09.10.2013 med tittelen «Vedtak om kommunalt tilskot til drift av Furuhaugane barnehage for 2012» at kommunens foreløpige vedtak/beregning var basert på årsmelding for barnehagen pr. 15.12.11, kommunale satser basert på kommunalt regnskap 2011, 91 % av gjennomsnittsatser for vår 2012 og 92 % av gjennomsnittsatser for høst 2012 og et påslag av 4 % av tilskuddssum. Endelig beregning av satser for tilskuddet for 2012 er basert på kommunalt regnskap for 2012, skriver kommunen. Kommunen har altså ikke beregnet tilskudd basert på budsjett slik forskrift om likeverdig behandling krever, jf. § 8 første ledd i forskriften. Kommunen plikter å kunngjøre tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til alminnelig ettersyn, og skal før 1. februar underrette de ikke-kommunale barnehagene om fastsatte tilskuddssatser. Vedtak om tilskudd basert på budsjettet skal treffes kort tid etter dette.

Kommunen har i stedet forskuddsbetalt tilskudd basert på fjorårets regnskapstall gjennom størstedelen av året, etter barnehageloven § 14 fjerde ledd. Kommunen har deretter gjort en endelig beregning av tilskuddet, ikke en avregning mellom forskuddsbetaling og vedtatt

tilskuddstildeling som § 14 fjerde ledd legger opp til, men en avregning mellom forskuddsutbetalingen basert på fjorårets regnskapstall og regnskapstall for året. Kommunen har altså hoppet over å gjøre et vedtak om tilskudd for året basert på budsjettall, slik forskriften krever, men gått rett fra forskuddsutbetalinger på bakgrunn av forrige regnskap til etterjustering opp mot årets regnskap i forskriftens § 8 tredje ledd. Vi legger til grunn at den siste beregningen av tilskudd i vedtak av 09.10.2013, der tilskuddet blir avregnet mot årets regnskap, uansett er å regne som en etterjustering etter forskriftens § 8 tredje ledd. Kommunen har uansett gjort en justering av utbetalt tilskudd opp mot regnskapet, slik at regnskapstall er det som legges til grunn.

Utdanningsdirektoratet har i sak 14/1721 og vedtak av 17.03.2014 tatt stilling til hvordan pensjonsutgiftene skal beregnes. KS har påklaget dette vedtaket, men klagen er avvist av Utdanningsdirektoratet på grunn av manglende rettslig klageinteresse, i vedtak av 22.05.2014. Utdanningsdirektoratet har opplyst at avvisningen ikke er påklaget, at klagefristen er ute, og at avgjørelsen av 17.03.2014 er gjeldende. Vi legger derfor til grunn Utdanningsdirektoratets forståelse av forskriftens regler om pensjonsberegning, i behandlingen av denne saken.

Kommunens pensjonsutgifter skal være med i tilskuddet til driftskostnader. Tilskuddet til driftskostnader skal beregnes ut fra gjennomsnittlig budsjetterte driftskostnader per heltidsplass i tilsvarende kommunale barnehage, jf. forskriften § 4. Der kommunens regnskap avviker fra det som lå til grunn for fastsettelsen av tilskuddssatsene etter §§ 4 og 5, skal kommunen etterjustere tilskuddet til de ikke kommunale barnehagene, jf. § 8 tredje ledd. Ethvert faktisk mer- eller mindreforbruk i de kommunale barnehagene sammenlignet med de budsjetterte kostnadene skal medføre justering. Dette omfatter også pensjonsutgiftene, kommunens faktiske pensjonsutgifter i kommunale barnehager skal legges til grunn ved etterjusteringen.

Etter rundskriv Udir-6-2013 skal beregningen av kommunens pensjonsutgifter «basere seg på kommunens pensjonspremier, inkludert reguleringspremier. Det skal ikke korrigeres for årlige premieavvik eller amortiseringskostnader, verken i dag eller for tiden fremover. Årlig bruk av premiefond skal trekkes fra. Fratrekket kan beregnes ved å bruke den samme fordelingsnøkkelen som kommunen har benyttet når den har fordelt pensjonspremiene ut til de enkelte tjenestene. Dette kan for eksempel være sum lønn i kommunale barnehager delt på sum lønn i kommunen».

Kommunen skriver at utgifter til pensjon er korrigert i forhold til reell pensjonspremiesats for barnehageansatte. Reell beregning for Flora kommune er gjort av KLP, og er synliggjort i regnearket som «andre fradrag lønn», skriver kommunen. Det er ikke vedlagt dokumentasjon på hvordan KLP har gjort denne beregningen.

Etterjustering etter § 8 skal kun legge til grunn kommunens regnskapsførte utgifter, dette gjelder også pensjonsutgiftene. Kommunen skriver at de har en kollektiv pensjonsordning for sine ansatte. Det betyr at de barnehageansatte og andre ansatte i kommunen inngår i samme risikofellesskap, og pensjonspremien for disse er derfor lik. Denne pensjonspremien er en del av grunnlaget for kommunens pensjonsutgifter i regnskapet, og skal derfor legges til grunn i etterjusteringen av tilskudd.

Kommunen skriver at KLP har gjort en reell beregning av pensjonspremiesats for barnehageansatte, som kommunen har lagt til grunn i etterjusteringsberegningen. Denne beregningen er et uttrykk for hva kommunens pensjonspremie for ansatte i kommunale barnehager kunne ha vært, dersom kommunen hadde hatt en egen pensjonsordning for disse. Denne pensjonspremien viser ikke hva kommunens faktiske pensjonsutgifter for

ansatte i kommunale barnehager er, og skal derfor ikke legges til grunn i etterjusteringen av tilskudd. Utdanningsdirektoratet har slått fast at kommunen kun skal bruke kommunens regnskapsførte utgifter i etterjusteringen.

Kommunen må også legge til grunn de samme premissene for beregning av tilskudd ved budsjett og regnskap. De samme premissene skal gjelde for hele årets tilskudd, og kommunen kan ikke endre disse premissene underveis i tilskuddsåret. Selv om kommunen ikke har gjort et vedtak om tilskudd basert på budsjett i tråd med forskriftens § 8, vil ikke premissene for tilskuddet som er forskuddsutbetalt være de samme som ved etterjusteringen, med pensjonsberegningen kommunen har gjort.

Vi opphever derfor kommunens vedtak av 09.10.2013. Kommunen må gjøre nytt vedtak om etterjustering etter § 8 tredje ledd, i tråd med forståelsen av pensjonsberegningen som Utdanningsdirektoratet har lagt til grunn i sitt vedtak av 17.03.2014.

Med helsing

Åslaug Krogsæter
utdanningsdirektør

Anne Marte Wiland Sæle
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje underskrift.

Private barnehagers landsforbund	Prinsens gate 91	8003	BODØ
Furuhaugane barnehage	Furustien 4	6900	FLORØ

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Vår referanse: 14/00684-1
Arkivkode: 0
Saksbehandler: Frode Lauareid
Deres referanse:
Dato: 07.04.2014

Klage over vedtak om omgjøring av Fylkesmannen i Østfolds vedtak - Sarpsborg kommune

KS – Kommunesektorens organisasjon inngir med dette klage over Utdanningsdirektoratets vedtak av 17. mars 2014 om omgjøring av Fylkesmannen i Østfolds vedtak i klagesak gjeldende Sarpsborg kommunes vedtak om etterjustering av tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Etterjusteringen gjelder beregning av pensjonskostnader. Den nærmere kronologien i saken er redegjort for i Utdanningsdirektoratets vedtak.

Utdanningsdirektoratet har hjemlet sin omgjørelse i forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c og begrunnet dette med at Fylkesmannens vedtak er ugyldig som følge av rettsanvendelsesfeil.

KS vil gjøre gjeldende at Utdanningsdirektoratets rettsforståelse ikke er riktig og at Sarpsborg kommunes vedtak om etterjustering er gyldig.

KS legger til grunn at KS har rettslige klageinteresse, se forvaltningsloven § 28 første ledd med videre henvisninger til tvisteloven §§ 1-3 og 1-4.

Det rettslige grunnlaget

Prinsippet om likeverdig behandling mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager er nedfelt i barnehageloven § 14 tredje ledd:

§ 14.¹ Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente,² ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt rammefinansiert.

Kommunen kan yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er rammefinansiert.

Godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager i forhold til offentlig tilskudd. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.

Kommunen skal utbetale tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager som skal motta tilskudd etter første eller annet ledd forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fattet endelig vedtak om tilskudd.

Kommunens vedtak etter annet ledd kan påklages³ til fylkesmannen.

KS viser til at likebehandlingen skal være barnehagene imellom og ikke kommunen som helhet. Dette må bety at det er det som er kostnadsspesifikt for barnehagene som er relevant for sammenligningen.

Forarbeidene til barnehageloven er tydelig på at den rettslige standarden om likeverdig behandling skal forstås slik at ikke-kommunale barnehager skal få den samme offentlige finansieringen per oppholdstime som det kommunale barnehager får, se Ot.prp. nr 57 (2007-2008) kapittel 5.5.5.:

«5.5.5 Økonomisk likeverdig behandling

Barnehageforliket av 2003 innførte maksimalgrense på foreldrebetaling som gjelder for alle barnehager. Videre hadde barnehageforliket som mål å innføre full økonomisk likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager, jf. Innst.S.nr.250 (2002-2003). Innføring av full økonomisk likeverdig behandling vil utjevne forskjellene i offentlig finansiering mellom ikke-kommunale og kommunale barnehager. Full økonomisk likeverdig behandling vil innebære en utvidelse av de finansieringsforpliktelsene kommunene i dag har og innebære at kommunene får en plikt til å finansiere alle ikke-kommunale barnehager slik at de får den samme offentlige finansieringen per oppholdstime som kommunale barnehager får.»

Kongen er i barnehageloven § 14 tredje ledd gitt hjemmel til i forskrift å fastsette nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling. Det er grunnleggende at utøvelse av forskriftskompetanse må skje innenfor rammene av hjemmelsloven, noe som også følger direkte av ordlyden i dette leddet. Det er gitt en egen forskrift om likeverdig behandling, men den sier ikke noe ut over det som fremgår av loven, se likebehandlingsforskriften § 2:

«§ 2. Kommunens ansvar

Kommunen skal sørge for at godkjente ikke-kommunale barnehager i kommunen behandles likeverdig med kommunale barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd til ordinær drift etter denne forskriften. Kommunen skal dokumentere at tildelingen skjer i samsvar med denne forskriften.»

I likebehandlingsforskriften § 4 første ledd er det fastsatt at driftstilskuddet skal beregnes ut fra hva gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader per heltidsplass er i tilsvarende kommunale barnehager:

«§ 4. Tilskudd til driftskostnader

Kommunen skal gi tilskudd til driftskostnader i godkjente ikke-kommunale barnehager. Tilskuddet skal beregnes ut i fra gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader per heltidsplass i tilsvarende kommunale barnehager. Kommunale barnehager med budsjetterte driftskostnader som er minimum 25 prosent høyere enn gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager kan holdes utenfor grunnlaget for beregningen. Kommunen skal gi et påslag for administrasjonskostnader på fire prosent av gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager. Kommunen skal fastsette tilskuddssatser til driftskostnader per heltidsplass. Satsene skal beregnes i samsvar med forholdstall for finansiering av plasser for barn over og under tre år fastsatt av departementet.»

Bestemmelser om etterjustering er gitt i likebehandlingsforskriften § 8. Etter tredje ledd er kommunen pliktig til å foreta etterjustering dersom regnskapet for de kommunale barnehagene avviker fra beregningsgrunnlaget for tilskuddet som ble gitt etter § 4, dvs driftstilskuddet:

«§ 8. Endringer i grunnlaget for de kommunale tilskuddssatsene

Kommunen skal én gang per år fatte vedtak om tilskudd til ikke-kommunale barnehager i samsvar med § 4 og § 5.

Kommuner som i løpet av året endrer bevilgningene til ordinær drift i kommunale barnehager, skal samme året fatte vedtak om etterjustering av tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Dersom kommunens regnskap viser at forbruket i de kommunale barnehagene avviker fra det som lå til grunn for fastsettelsen av tilskuddssatsene etter § 4 og § 5, skal kommunen i forbindelse med kommunestyrets årlige fastsettelse av årsregnskapet fatte vedtak om etterjustering av tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Etterjustering av tilskudd det er fattet vedtak om i samsvar med andre ledd skal hensyntas.»

Utdanningsdirektoratet skriver i sin omgjøringsavgjørelse på side 4 i andre avsnitt følgende:

“Etterjusteringen etter forskriften § 8 tredje [sic] skal legge til grunn kommunens regnskapsførte utgifter. Dette gjelder også pensjonsutgiftene. Kommunen har en kollektiv pensjonsordning for sine ansatte. Det betyr at de barnehageansatte og andre ansatte i kommunen inngår i samme risikofelleskap, og pensjonspremien for disse er derfor lik. Denne pensjonspremien er en del av grunnlaget for kommunens pensjonsutgifter i regnskapet, og skal derfor legges til grunn i etterjusteringen av tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene.”

Utdanningsdirektoratet skriver videre med henvisning til beregninger Sarpsborg kommunens pensjonsleverandør har foretatt at dette er hva pensjonspremien ville ha vært dersom de barnehageansatte hadde vært i en egen pensjonsordning. Utdanningsdirektoratet skriver at “[d]enne pensjonspremien viser ikke hva kommunens faktiske pensjonsutgifter for ansatte i kommunale barnehager er, og skal derfor ikke legges til grunn i etterjusteringen av tilskudd.”.

Endelig skriver Utdanningsdirektoratet at “Fylkesmannen mener at kommunen kan bruke en pensjonspremie som ikke fremgår av kommunens regnskap i etterjusteringen av tilskudd.”. Utdanningsdirektoratet følger opp med å fastslå at kommunen kun skal bruke kommunens

regnskapsførte utgifter i etterjusteringen og at Fylkesmannens forståelse er i strid med likebehandlingsforskriften § 8 tredje ledd.

KS mener det er Utdanningsdirektoratet som tar feil her, både når det gjelder forståelse av pensjonsordningen i kommunal sektor og forståelsen av hvordan likebehandlingsforpliktelsen skal forstås og praktiseres.

Pensjonsordningen i kommunal sektor

Når Utdanningsdirektoratet skriver at alle ansatte er i samme premiefellesskap og at premien for alle ansatte er lik, så er dette ikke riktig. Dette fremkommer både av forsikringsvirksomhetsloven og vedtektene for tjenstepensjonsordningen i KS-området.

Det følger av forsikringsvirksomhetsloven § 10-4 at årlig premie ikke er en enkelt beregning, men er summen av ordinær årspremie, reguleringspremie og særskilte engangspremier:

«§ 10-4.Årets premier

Årlig premie for en pensjonsordning skal tilsvare summen av ordinær årspremie, reguleringspremie og særskilte engangspremier for ytelser som ikke kan premiesettes på forhånd.

Premier beregnes etter reglene i § 10-5, jf. §§ 10-7 og 10-8, for så vidt annet ikke følger av reglene i § 10-6 om fellesordning for premieberegning.»

Premieberegningen er individuell, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 10-5:

«§ 10-5.Premieberegning

Pensjonsordningen skal årlig tilføres en premie som etter beregningsgrunnlaget for ordningen er tilstrekkelig til å sikre den rett til pensjon som medlemmene vil opptjene i løpet av året, med tillegg av årets risikopremier og kostnader for tjenester (ordinær årspremie). Premie for hvert år beregnes ved årets begynnelse og senere i året i takt med lønnsutviklingen.

Pensjonsordningen skal i tillegg hvert år tilføres premie til dekning av oppreguleringen i løpet av året av opptjente pensjonsrettigheter og løpende pensjoner (reguleringspremie). Reguleringspremie beregnes på tidspunktet for oppreguleringen ut fra lønnsutviklingen i løpet av året og reguleringen av pensjoner under utbetaling og opptjent rett til pensjon til medlemmer som har fratrudd sin stilling uten rett til utbetaling av pensjon, i samsvar med endringen av folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonsordningen skal også hvert år tilføres premie til dekning av andre pensjonsrettigheter som medlemmene i tilfelle får i løpet av året, og som ikke kan premiesettes på forhånd ut fra forsikringstekniske beregninger. Slik premie beregnes på det tidspunktet pensjonsrettighetene oppstår.

Ved beregninger av premie etter reglene i paragrafen her skal det gjøres fradrag i pensjonsytelsene for de ytelser som, ut fra de til enhver tid gjeldende regler for folketrygden, kan antas å bli utbetalt fra folketrygden¹ (beregnet folketrygd). Departementet kan gi nærmere regler om fastsettelse av beregnet folketrygd.»

Opptjeningen er også individuell og lineær ut fra når medlemskapet i pensjonsordningen ble stiftet, se forsikringsvirksomhetsloven § 10-7:

«§ 10-7.Premieberegning ut fra lineær opptjening mv.

Ved beregning av pensjonsordningenes premier skal det legges til grunn at medlemmenes rett til pensjon opptjenes lineært fra tidspunktet for medlemskap i pensjonsordningen og frem til en pensjonsalder på 67 år eller annen særaldersgrense. Skal tidligere tjenestetid fra statlig eller annen kommunal pensjonsordning medregnes, regnes tidspunktet for medlemskap fra et tilsvarende tidligere tidspunkt.

Foretakspensjonsloven § 9-3 gjelder tilsvarende.

Dersom et medlem gjør bruk av rett til å fratrukke med rett til utbetaling av pensjon før nådd pensjonsalder, skal det kreves tilleggspremie som nevnt i § 10-5 tredje ledd.»

Sarpsborg kommune er part i de kollektive arbeidsavtalene som er fremforhandlet innen det såkalte KS-området. Hovedtariffavtalen i KS-området har bestemmelser som pålegger arbeidsgiverne å inngå pensjonsavtaler for hver enkelt ansatt. Dette er rettigheter som hver enkelt kommunalt ansatt har. Det konkrete innholdet i denne rettigheten kan ikke fastsettes ut fra generelle betraktninger om innbetalinger til et kollektivt premiefellesskap, men ut fra en individuell beregning ut fra innholdet i arbeidsavtalen for den enkelte til enhver tid.

Ordningen rundt budsjettering av kommunens pensjonsforpliktelser og faktiske innbetalinger av premie foregår på den måten at pensjonsleverandøren etter at statsbudsjettet er gjort kjent lager et forslag til budsjett for kommende års pensjonspremier og pensjonsforpliktelser. Budsjettet er basert på forventede innbetalinger og pensjonsforpliktelser for nåværende og tidligere ansatte med opparbeidede rettigheter. Dette beregnes ytterligere av pensjonsleverandør i januar og mars/april. Det er dette grunnlaget den enkelte kommune benytter for sitt kommunebudsjett.

Faktureringen av premien skjer ikke på grunnlag av budsjettallene. Faktureringen baserer seg på reelle tall. Dette skjer ved at pensjonsleverandøren en gang i kvartalet oversender kommunen for hver enkelt ansatt som viser den enkeltes lønn, stillingsstørrelse og opptjeningstid. Oversikten inneholder også inn- og utmeldinger. Kommunen foretar så en utsjekk på dette fakturagrunnlaget og sender eventuelle korrigeringer tilbake til pensjonsleverandør. Når alle feilmeldinger er avklart, sender pensjonsleverandør en faktura på pensjonspremien. Da skal kommunens samlede forpliktelser overfor hver enkelt ansatt være klar.

Det følger av vedtektene § 13-1 for tjenstepensjonsordningen (TPO) at kommunen "skal betale premien i henhold til forsikringsvirksomhetsloven kap. 10, Hovedtariffavtalen og disse vedtekter". Vedtektene det vises til er vedlagt Hovedtariffavtalen innen KS-området.

TPO § 13-2 fastsetter videre:

«Pensjonsrettighetene skal i sin helhet være forsikringsmessig dekket i et forsikringselskap eller en pensjonskasse, jf. HTA pkt. 2.1.6. Rettighetene skal være forsikringsmessig dekket ved at det innbetales en årlig premie for den del av pensjonsytelsene som er forsikringsbare og en engangspremie når forsikringstilfellet inntreffer for de ytelser som ikke lar seg forsikringsteknisk beregne før forsikringstilfellet inntreffer, benevnt ikke-forsikringsbare ytelser.

Den ordinære årspremie skal utjevnes i den enkelte forsikringsgivers fellesordning, basert på pensjonsgrunnlaget. Engangspremier ved pensjonstilfellets inntreden, skal utjevnes i forsikringsgivers fellesordning i forhold til pensjonsgrunnlaget. Premie for lønns- og G-regulering skal utjevnes i en fellesordning i forhold til premiereserven. Administrasjonstillegget i premien skal utjevnes i en fellesordning i forhold til pensjonsgrunnlaget.

Forsikringsgivers fellesordning for utjevning av alle premieelementene skal utgjøres av samtlige kommunekunder og bedriftskunder eller av fylkeskommunekunder.»

Det at den enkelte ansatte inngår i forsikringsgivers fellesordning medfører ikke at pensjonspremien er lik for alle ansatte. Situasjonen er at pensjonspremien en kommune betaler vil variere betydelig for hver enkelt ansatt. Innbetalt pensjonspremie (netto innbetalt premie) til offentlig tjenstepensjonsordning består av tre komponenter med ulikt beregningsgrunnlag; *ordinær premie*, *reguleringspremie* og *overføringer fra premiefond (tilført overskudd)*, jf henvisningene til forsikringsvirksomhetsloven ovenfor.

For alle ansatte betales en *ordinær premie* utjevnet i forhold til pensjonsgrunnlag. At premien er utjevnet betyr at det betales en lik prosentvis premie på grunnlag av hver enkelt ansattes pensjonsgrunnlag.

Pensjonspremien varierer fra år til år. De største svingningene er knyttet til *reguleringspremien*. Reguleringspremien skal dekke økte forsikringstekniske avsetninger som gjenspeiler økningen i pensjonsrettighetene av lønnsøkninger til løpende arbeidsforhold, og regulering av pensjonsrettighetene til fratrådte arbeidstakere og pensjonister. Reguleringspremien utjevnes i forhold til premiereserven og ikke pensjonsgrunnlaget som for ordinær premie, jf TPO § 13-2. Premiereserven avspeiler kommunens pensjonsforpliktelser overfor nåværende og tidligere ansatte. Størrelsen på reguleringspremien påvirkes av årets lønns- og trygdeoppgjør, den ansattes opptjeningstid i pensjonsordningen samt alder og kjønn. Siden reguleringspremien utjevnes med en lik prosentsats på grunnlag av premiereserven og ikke pensjonsgrunnlaget, vil reguleringspremien i forhold til pensjonsgrunnlaget variere betydelig mellom ansatte i kommunen. Følgende konkrete eksempel hentet fra pensjonsberegningen for ansatte i Sarpsborg kommune 2012 illustrerer nettopp dette:

Mann		Kvinne	
Født: 1956		Født: 1992	
Ansatt: 01.01.1987		Ansatt: 01.07.2011	
Lønn	488 136	Lønn	165 584
Ordinær premie	58 967	Ordinær premie	20 002
Reguleringspremie	126 567	Reguleringspremie	24
Samlet premie	185 534	Samlet premie	20 026
Samlet premie i % av lønn	38,0 %	Samlet premie i % av lønn	12,1 %

Den ansatte betaler selv 2 % av satsen nevnt ovenfor.

Som følge av Stortingets vedtak om full barnehagedekning er det de senere årene vært en betydelig utbygging av barnehager i både kommunal og ikke-kommunal regi. Sysselsettingen innenfor barnehagesektoren har økt i takt med etableringen av nye barnehager. Mange nytilsatte i barnehagene er forholdsvis unge arbeidstakere med kort opptjeningstid i pensjonsordningen og relativt lav lønn sammenlignet med mange andre yrkesgrupper i kommunen. Dette gjør at

gjennomsnittlig reguleringspremie i prosent av pensjonsgrunnlaget kan være vesentlig lavere for denne ansattgruppen enn gjennomsnittet for alle ansatte i en kommune til tross for at de inngår i samme risikofelleskap.

Siden reguleringspremien påvirkes av de årlige lønns- og trygdeoppgjørene vil samlet premie variere betydelig fra et år til et annet. Følgende eksempel kan illustrer dette:

Pensjonspremie - dekomponert (mill. kr)			
2012		2013	
Ordinær premie	118,0	Ordinær premie	125,5
Reguleringspremie	103,8	Reguleringspremie	55,1
Bruk av premiefond	-18,4	Bruk av premiefond	-11,8
Betalt premie	203,4	Betalt premie	168,8

Som vist i tabellen ovenfor utgjør reguleringspremien for 2012 om lag 1/2 av samlet premieinnbetaling, mens den i 2013 tilsvarer om lag 1/3 av innbetalt premie.

Hvordan premiefondet som den tredje komponenten i pensjonspremien skal behandles i forbindelse med pensjonsberegningen er omtalt Udir-6-2013 side 7-8:

«Årlig bruk av premiefond skal trekkes fra. Fratrukket kan beregnes ved å bruke den samme fordelingsnøkkelen som kommunen har benyttet når den har fordelt pensjonspremiene ut til de enkelte tjenestene. Dette kan for eksempel være sum lønn i kommunale barnehager delt på sum lønn i kommunen.» I Sarpsborg kommunes pensjonsberegning er bruk av premiefond, som er overskudd på pensjonsmidlene, trukket fra i reguleringspremien for hver ansatt i barnehagesektoren med samme prosentvise sats for alle.

«Utgifter til AFP i kommunale barnehager er driftskostnader og skal tas med i grunnlaget for beregning av tilskudd til ikke-kommunale barnehager.» Utgiftene til AFP i Sarpsborg kommune inngår i ordinær premie som en fast prosentsats av pensjonsgrunnlaget for alle ansatte.

Sarpsborg kommune har i sin beregning av tilskuddet til ikke-kommunale barnehager for 2012 lagt til grunn en detaljert pensjonsberegning basert på alle ansatte i de kommunale barnehagene hvor alle de tre nevnte komponentene inngår i beregningen. Det er videre lagt til grunn at de ansatte inngår i et risikofelleskap og at både den ordinære premien og reguleringspremien således beregnes med lik sats for alle ansatte. Mange av de ansatte i barnehagene er unge arbeidstakere med kort opptjeningstid i pensjonsordningen og har følgelig reelt sett en lavere reguleringspremie i forhold til lønnsgrunnlaget enn gjennomsnittet for kommunens ansatte. En detaljert beregning av innbetalt pensjonspremie for de barnehageansatte vil derfor gi en lavere premie målt i forhold til pensjonsgrunnlaget, men samtidig en langt mer treffsikker beregning av kommunens faktiske pensjonsutgifter knyttet til denne yrkesgruppen, enn en mer sjablongmessig beregning basert på alle kommunens ansatte.

KS mener på denne bakgrunn at Sarpsborg kommunes beregning av pensjonsutgiftene som grunnlag for offentlig tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene i kommunen er i tråd med kravet om at de faktiske pensjonsutgiftene i kommunale barnehager skal legges til grunn ved etterjustering av tilskuddet. Det er derfor ikke korrekt når Utdanningsdirektoratet hevder at den pensjonsberegningen kommunen har gjort basert på regnskap viser «hva kommunens pensjonspremie for ansatte i kommunale barnehager kunne ha vært, dersom kommunen hadde en egen pensjonsordning for disse». Beregningen tar tvert imot hensyn til at de barnehageansatte inngår i et risikofelleskap med

øvrige ansatte i kommunen samtidig som det gir en vesentlig mer korrekt beregning av de faktiske pensjonsutgiftene i barnehagene.

Dette er ingen simulert eller tenkt beregning, men en detaljert og fullt ut dokumenterbar beregning av kommunens faktiske pensjonsutgifter for alle ansatte i de kommunale barnehagene. Det er derfor påviselig feil når direktoratet hevder at «*Denne beregningen viser hva kommunens pensjonspremie for ansatte i kommunale barnehager kunne ha vært (vår understrekning), dersom kommunen hadde en egen pensjonsordning for disse*». Beregningen viser hva pensjonsutgiftene faktisk er.

De øremerkede tilskuddene til drift av barnehager ble innlemmet i rammeoverføringene til kommunene fra og med 2011. Fra samme år fikk kommunene ansvar for å beregne tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Regelverket på dette området er komplisert og har siden 2011 vært gjenstand for en rekke avklaringer og presiseringer fra direktoratets side. Kommunenes tilskuddsberegninger har vært gjenstand for en rekke klager med fylkesmannsembetene som klageinstans. De fleste av klagene gjelder hvordan kommunene har beregnet de ulike kostnadskomponentene i tilskuddet. I mange av sakene blir det understreket fra både PBL og fylkesmennene at det er kommunens faktiske kostnader ved drift av egne barnehager som skal ligge til grunn for tilskuddsberegningen. Når det er slik at det er faktiske lønnsutgifter som skal legges til grunn for tilskuddet, må det også være slik at det er faktiske pensjonsutgifter som skal inn i tilskuddsgrunnlaget.

Avslutning

KS ber med grunnlag i det anførte at Utdanningsdirektoratet omgjør sitt vedtak av 17. mars 2014 og forkaster begjæringen fra PBL om omgjøring av Fylkesmannen i Østfolds vedtak.

Med hilsen

Helge Eide
Områdedirektør

Tor Allstrin
Avdelingsdirektør

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

postmottak@kmd.dep.no

Oslo, 21. mars 2014

Beregning av pensjonsutgifter ved tildeling av tilskudd til ikke-kommunale barnehager

Det har i den senere tid vært diskusjon om hvilke pensjonsutgifter som skal legges til grunn ved beregning av tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Det vises til sak i Sarpsborg kommune der kommunen har lagt til grunn særskilte pensjonsberegninger for ansatte i kommunale barnehager. Private Barnehagers Landsforbund (PBL) påklaget vedtaket, og Fylkesmannen i Østfold ga kommunen medhold i saken. Videre har Utdanningsdirektoratet (Udir) i brev av 17.03.14 opphevet Fylkesmannens vedtak, og sier at det er kommunens regnskapsførte utgifter som skal legges til grunn i tilskuddsberegningen.

Det er tydeligvis ulike meninger om hvordan kommunens pensjonsutgifter til barnehagene skal defineres. Vi vil derfor be om at det kommer klare og tydelige retningslinjer fra departementet når det gjelder dette. I den forbindelse mener vi at det må legges vekt på formålet med forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager, som i følge § 1 er:

Forskriften skal sørge for at godkjente ikke-kommunale barnehager behandles likeverdig med kommunale barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd.

Hele hensikten med forskriften er altså at ikke-kommunale barnehager skal behandles likeverdig med de kommunale barnehager. Årsaken til at kommuner får egen pensjonsberegning for de kommunale barnehager er nettopp for å kunne behandle de ikke-kommunale barnehager likeverdig de kommunale.

I den anledning vil vi vise til Telemarksforskings rapport til Udir. av februar 2014, «Finansiering av ikke-kommunale barnehager» der pensjon er omtalt spesielt. Her er utdrag fra rapportens kap. 4.1:

«Når reglene for hvordan pensjonskostnader skal regnskapsføres er såpass uklare, er det naturlig at det også blir stor variasjon i regnskapsføringen. Når vi da skal beregne det gjennomsnittlige nivået på pensjonskostnader i private barnehager, vil det uansett herske

usikkerhet om det tallet som framkommer grunnet uklarhetene og variasjonen i hvordan pensjonskostnaden er ført.(....)

(.....) Med forbehold om en viss usikkerhet om tallenes nøyaktige størrelse, er vår hovedkonklusjon omkring behandling av pensjonsutgifter at pensjonsordningene for kommunene og de private barnehagene er så forskjellige at de i realiteten er lite sammenlignbare. Mens kommunenes utgifter til pensjon ser ut til å være i størrelsesordenen 16-17-18 % av ordinær brutto lønn (drøyt 18 % i

2012), indikerer våre tall at pensjonskostnad for private barnehager i gjennomsnitt ligger på i underkant av 6 % av brutto lønn (i 2012). Det synes da lite rimelig å tildele driftstilskudd til private barnehager basert på en svært mye dyrere pensjonsordning enn den som benyttes i private barnehager. Dersom man lar kommunenes pensjonsutgifter inngå i beregningen av tilskudd per plass, vil tilskuddet innebære en systematisk overfinansiering i betydningen at det ikke finnes noen tilhørende ordinære driftsutgifter. En slik overfinansiering kan da enten gå til å dekke høyere driftsutgifter

på andre områder – gi høyere kvalitet, bedre standard på lokaler eller inventar, bedre vilkår for ansatte (utenom pensjon) osv. Eller overfinansieringen vil gi økt lønnsomhet til eier i form av større overskudd (eller høyere lønn til aktiv eier, høyere betaling for tjenester i annet selskap kontrollert av eier osv.). Vi vil ikke tro at det er dette som er lovgivers intensjon med prinsippet om likebehandling av private og kommunale barnehager. Likebehandlingsprinsippet har trolig hatt som utgangspunkt at en privat barnehage bør få en finansiering som gjør det mulig å oppnå:

- *Lik bemanningstetthet per barn*
- *Like brutto lønnsvilkår per årsverk (justert for ansiennitet)*
- *Lokaler og uteområder av sammenlignbar størrelse og kvalitet*
- *Lik mengde og kvalitet av annen type driftsmateriell, inventar, leker osv.*

Kort sagt ønsker man at en eksakt lik barnehage som de kommunale barnehagene kan drives av en privat eier. Men en eksakt lik barnehage kan drives av en privat eier til en noe lavere kostand per barn, siden pensjonskostnaden er systematisk lavere i en privat barnehage enn i en kommunal. Dermed bør finansieringen og tolkingen av «lik» etter vårt syn ta hensyn til denne systematiske nivåforskjellen.

Det er ikke bare en systematisk overfinansiering av de private barnehagene som er problematisk med dagens modell. En annen uheldig side er at de kommunale pensjonsutgiftene varierer betydelig fra kommune til kommune. For 2012 har vi beregnet at disse varierer så mye som fra 6,21 % til 33,79 %, jf. Figur 4 i avsnitt 3.1. Det virker lite rimelig å la en så stor forskjell forplante seg rett inn i tilskuddsberegningen til den enkelte private barnehage rundt om i landet.»

Vi ser her at Telemarkforskning vurderer at de private barnehagene blir overkompensert dersom Udir sin konklusjon blir opprettholdt. Dette vil da sannsynligvis være i strid med formålet til forskriften.

NKK har tidligere påpekt at regelverket for beregning av tilskudd til ikke-kommunale barnehager er komplisert og ressurskrevende. Denne saken er med på å underbygge dette, og vi vil igjen be om at departementet tar interdepartementalt initiativ til en ny gjennomgang av regelverket med mål om forenkling.

Dersom kommunens pensjonsutgifter fortsatt skal danne grunnlag for tilskuddet til ikke-kommunale barnehager foreslår vi at det stilles krav om at barnehageansatte har en egen ordning i pensjonskassen. Vi har allerede egne ordninger på andre kommunalt ansatte, eks. sykepleiere og lærere, og derfor bør det la seg gjøre også for de ansatte i barnehagene.

Med hilsen

Ole Rødal
Leder
Sign.

Gerd Signe Vigebo
Leder fagutvalg økonomi
Sign.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Flora kontrollutval	Møtedato 09.09.2014	Saksnr 046/14
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-033, Komnr-1401	Arkivsaknr.: 14/135
---	-------------------------------------	-------------------------------

Eikefjord barnehage og Eikefjord skule - synfaring

Vedlegg:

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Saka vert lagt fram utan tilråding.

...

Saksutgreiing:

Under eventuelt (43/14) på førre møte, vedtok kontrollutvalet følgjande:

Synfaring med orientering på neste møte den 9. september: Orientering om drift og teneste ved Eikefjord barnehage og Eikefjord skule.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Flora kontrollutval	Møtedato 09.09.2014	Saksnr 047/14
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-033, Komnr-1401	Arkivsaknr.: 14/136
---	-------------------------------------	-------------------------------

Tarzanjungel på Flora barneskule - orientering

Vedlegg:

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Saka vert lagt fram utan tilråding.

...

Saksutgreiing:

I møte den 6. juni, gjorde kontrollutvalet følgjande vedtak under eventuelt (43/14):

Kontrollutvalet ønskjer orientering om prosjektet med Tarzanjungel på Flora barneskule på neste møte.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Flora kontrollutval	Møtedato 09.09.2014	Saksnr 048/14
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-033, Komnr-1401	Arkivsaknr.: 14/137
---	-------------------------------------	-------------------------------

Nettbrett til ungdomsskuleelevar i Flora - orientering

Vedlegg:

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Saka vert lagt fram utan tilråding.

...

Saksutgreiing:

I møte den 6. juni 2014, gjorde utvalet følgjande vedtak under eventuelt (43/14):

Utdeling av nettbrett til ungdomsskuleelevar. Utvalet ønskjer ei orientering om status for dette for heile kommunen på neste møte.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Flora kontrollutval	Møtedato 09.09.2014	Saksnr 049/14
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-210, Komnr-1401	Arkivsaknr.: 14/181
---	-------------------------------------	-------------------------------

Prosjektrekneskap Oppdatering av el-anlegg (78600)

Vedlegg:

Tilråding:

(Kontrollutvalet tilrår til bystyret).

Kontrollutvalet meiner at rekneskapen for prosjekt 78600 – Oppdatering av el-anlegg kan godkjennast slik han ligg føre.

...

Saksutgreiing:

I oversendinga frå KRYSS revisjon, ligg følgjande dokument:

- Sluttrapport frå Flora kommune
- Byggerekneskap frå Flora kommune
- Førebels revisjonsuttale frå KRYSS revisjon
- Utgreiing og handsaming i prosjektkomiteen i Flora kommune
- Revisjonsuttale frå KRYSS revisjon

Sluttrapport og prosjektrekneskap vart handsama av prosjektkomiteen den 21.8.13. Komiteen rår til at meirforbruk på kr 5.585,61 vert finansiert gjennom avsett unytta lånemidlar. Det er bystyret som vedtek inndecking av meirforbruk.

KRYSS revisjon har gått gjennom prosjektet med kontrollhandlingar i samsvar med ISRS 4400 – Avtala kontrollhandlingar (internasjonalt standard). Revisjonen har ikkje merknader til prosjektkomiteen si tilråding.

Til Formannskapet i Flora kommune
v/Ordføreren

6900 Flora

Dykkar ref.:	Vår ref.:	Arkivkode:	Journalnr.:	Dokumentdato:
	Flora/prosjekt/endelegrevuttale2014	212/614	057/2014	13.06.2014

**REVISJONSUTTALE - SLUTTREKNESKAP OG SLUTTRAPPORT PROSJEKT NR 78600 –
OPPDATERING AV EL – ANLEGG.**

Rekneskapen for ovannemnde prosjekt nr 78600 – oppdatering av el-anlegg har vore førelagt kommunerevisjonen i Flora kommune for gjennomsyn og kontroll.

Vi har gjennomført dei kontrollhandlingar som samsvarar med ”ISRS 4400 – Avtala kontrollhandlingar”. Dette er opplista nedanfor. Handlingane er utført for å bistå Flora Formannskap i vurderinga av riktigheita av økonomien i *prosjekt nr 78600 – oppdatering av el-anlegg*.

Vi vil oppsummere vårt arbeid slik:

Det ligg føre rapporteringsskjema for *prosjekt nr 78600 – oppdatering av el-anlegg* som viser ein totalkostnad på kr 1 235 585,61,-. Den vedtekne budsjettramma for prosjektet utgjør kr 1 230 000. Prosjektet er såleis gjort opp med eit meirforbruk i høve budsjett på kr 5 585,61. Prosjektkomiteen har gjeitt si tilråding til disponering i PRKO -021/13. Vi vil ikkje ha merknader til at Flora Formannskap tiltrer vedtak frå Prosjektkomiteen i sak PRKO-021/13.

Vi stadfester med dette at vi bl.a. har gjennomført følgjande kontrollhandlingar:

- Om prosjektrekneskapen er underskriven på vegne av kommunen
- Beskrivinga av at prosjektrekneskapen samsvarar med politisk vedtak og budsjettføresetnader.
- utgifter og inntekter som er bokført på prosjektet vedkjem prosjektet og har ”tilhørigheit” til dette
- at det er korrekt handsaming av regelverk kring moms og momskompensasjonsordningane (to adskilte regelregime)
- at prosjektrekneskapen er konsistent med taldelén i dei offisielle årsrekneskapane for Flora kommune, som den byggjer på
- at rekneskapsrapporteringane er i samsvar med Flora Formannskap sine vedtak. Jfr det som er nemnt i sluttrapporten .

Regionskontor for kommunane:

Flora, Bremanger
Flora kommune, Strandgt. 43, 2. etg., 6900 Florø
Tlf. Terje Førde: 57 75 60 97, 57 61 26 40 eller
57 61 26 41, evt. mobil: 99 22 92 27
Tlf. Trine Vokuhl, 57 75 60 96, 57 61 26 48;
- evt. mobil: 91 74 20 35

Hovudkontor/regionskontor for kommunane:

Førde, Jølster, Naustdal, Gaular, Askvoll
Førde kommune, Rådhuset, Hafstadv 28, 6800 Førde
Postboks 487, 6802 Førde. Tlf. Terje Førde, 57 61 26 41
Tlf. Charles Litsheim, 57 61 26 42, mobil: 91 33 30 46
Tlf. Stig Årdal, 57 61 26 45, mobil: 90 52 48 55
Tlf. Kari Sygna, 57 61 26 43, mobil: 97 98 13 22
Tlf. Asgeir Tveit, 57 61 26 44, mobil: 90 87 43 88

Regionskontor for kommunane:

Hyllestad, Fjaler, Gulen, Solund
Hyllestad kommune, 6957 Hyllestad
Tlf. regionskontoret; 57 78 85 47
Tlf. Aud Marit Nyland Eide, 57 61 26 46
- evt. mobil: 99 23 52 16
Tlf. Torill Nordstrand, 57 61 26 47;
- evt. mobil: 47 65 50 93

Våre revisjonshandlingar mot vedkommande prosjektrekneskap for *prosjekt nr 78600 – oppdatering av el-anlegg* vil bli innstilt så snart Flora Formannskap sitt vedtak i saka er effektivert av økonomiavdelinga i Flora kommune.

Florø 13.06.2014

KRYSS Revisjon
Kommunerevisjonen i
Kryss Sogn og Sunnfjord

Trine Vokuhl

Kommunerevisor I

Vedlegg: Utskrift av rekneskap
Sluttrapport
PRKO-021/13
Førebels revisjonsuttale 04.07.2011

Kopi: Kontrollutvalet
Rådmannen
regnskapssjef Ruth S.Sunde
Controller Berit Seljeseth Osa

Saksgang
Prosjektkomiteen

Møtedato
21.08.2013

Saksnr
021/13

Sakshandsamar:
Hanne A. Morotaie

Arkiv: K1-614, K2-
S13
Objekt:

Arkivsaknr
11/1134

PROSJEKT 78600 - OPPGRADERING AV EL-ANLEGG

Kva saka gjeld:

oppgradering av el-fordelinga og el-installasjon i skular, barnehagar og institusjonar over ei 3 årsperiode (36 bygg).

FRAMLEGG TIL VEDTAK:

1. Sluttrapport og sluttrekneskap vert godkjent slik det ligg føre.
2. Meirforbruk på kr.5 585,61 vert finansiert gjennom avsett unyttta lånemidlar til disposisjon, art 2919999

21.08.2013 PROSJEKTKOMITEEN

Røysting:

Tilrådinga vart samrøystes vedteken.

PRKO-021/13 VEDTAK:

1. Sluttrapport og sluttrekneskap vert godkjent slik det ligg føre.
2. Meirforbruk på kr.5 585,61 vert finansiert gjennom avsett unyttta lånemidlar til disposisjon, art 2919999

Terje Heggheim
Rådmann

Vidar Vårdal
Leiar, Florø Bygg og eigedom

Innleiing:

Med bakgrunn i krav frå el-tilsynet og for å ivareta krava til HMT vart det starta opp eit prosjekt med sikte på oppgradering av el-fordelinga og el-installasjon i skular, barnehagar og institusjonar over ei 3 års-periode (36 bygg).

Sønnico Installasjon AS vart engasjert til å gjennomføre kontrollarbeidet.

Vurdering:**2007:**

Kontroll og feilretting vart gjennomført for alle bygga.

For dei første 12 bygga vart det berre gjennomført kontroll av el-fordelinga.

Pga. nye tilsyn utført av SFE måtte ein forsere feilretting/kontroll for nokre av bygga. Totalt er det gjennomført 14 tilsyn i perioden.

Alle avvik konstatert under tilsyna er lukka.

2008-2009:

Det vart gjennomført kontroll av 11 bygg i 2008 og 13 bygg i 2009.

Alle avvik oppdaga under kontrollane er feilretta, med unntak av avvika for bygga Florahallen og Askrova Skule som ikkje er gjennomført fordi midlane ikkje strak til.

Resultat av tilsyna førte til at ein fann det naudsynt å gjennomføre ekstern kontroll også av el-installasjonen, noko som er gjort f.o.m. 2008. Dette har også ført til auka utgifter for prosjektet.

Arbeidet med feilretting vart tildelt følgjande el-føretak:

- Sønnico Installasjon AS
- Relacom AS
- Hellenes AS
- Eikefjord elektro AS

Det har vore svært utfordrande å få god framdrift på feilrettinga. Sjølv om vi har avtalt dato for ferdigstilling, har ikkje føretaka klart å halde seg til desse fristane. Feilretting det for siste "2009" bygget vart ikkje ferdig før 11.02.2011 (Rådhuset).

Økonomiske konsekvensar:

Det har vore utfordrande å sjå kostnadsbildet for dette prosjektet.

Prosjektet vart stansa for endeleg fullføring pga. av eit meirforbruk på kr.5 585,61.

Bygga som ikkje er feilretta er Florahallen og nedlagte Askrova skule.

- I følge avviksbildet registrert på Florahallen og Askrova Skule er kostnaden med feilretting på desse to bygga forventa å ligge på rundt kr.150 000 – kr.200 000,-.

Prosjektet er avslutta, men internkontrollen tilseier rullerande 3-årig ekstern kontroll av bygga.

Vi har i 2010 gjennomført ny kontroll av bygga som vart kontrollert i 2007.

Det er gjennomført el-kontroll på Florahallen i 2012, og alle "kategori 3" (alvorlege) avvik er lukka.

Total kostnad på prosjekt 78600 – Oppgradering av el-anlegg kom på Kr.1.235.585,61. Godkjent økonomisk netto ramme for prosjektet var Kr.1 .230.000,-.

Prosjektet har eit meirforbruk på Kr.5 585,61 i forhold til budsjett.

Netto prosjektkostnader er i si heilheit lånefinansiert. Det ligg såleis til Flora Bystyre å gjere vedtak om inndekning av meirforbruket.

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.:

Prenta/uprenta vedlegg:

Nr	T	Dok.dato	Til/Frå	Tittel	Vedlagt (x)
3	I	04.07.2011	Kommunerevisjonen Ytre Sogn og Sunnfjord	Førebels revisjonsuttale - sluttrapport/ -rekneskap for prosjekt 78600 - Oppgradering av el-anlegg	

Flora Kommune
 Prosjektkomiteen
 v/Reidulf Refsnes
 6900 Florø

FLORA KOMMUNE POSTMOTTAK	
Arkivsaknr	11/1134-3
Dato:	- 8 JUL 2011
P	614
S	S13
U. off.:	7/2011
Saknr.:	LONY
Red.:	BERE, TEHE, LIAS

Dykkar ref.: Vår ref.: Arkivkode: Journalnr.: Dokumentdato:
 Kryss/flora/prosjektrek/2011/prosjekt78600/os11 212/614 151/2011 04.07.2011

**FØREBELS REVISJONSUTTALE - SLUTTRAPPORT/ -REKNESKAP FOR
 PROSJEKT 78600 OPPGRADERING AV EL-ANLEGG.**

Det ligg føre sluttregneskap for ovannemnde prosjekt for perioden 2008-2010, d. 01.09.2010.
 Det ligg føre sluttrapport med evaluering av gjennomføring av prosjektet d.21/28.06.2011.

Saka er oversendt revisjonen for førebels uttale, med vidare handsaming i Prosjektkomiteen.

Det ligg føre rapporteringsskjema for *prosjekt nr 78600 Oppgradering el-anlegg* - som viser ein total kostnad på Kr.1.235.585,61. Godkjent økonomisk netto ramme for prosjektet er Kr.1.230.000,-. Prosjektet har såleis eit meirforbruk på Kr.5.585,61 i forhold til budsjett. Prosjektkomiteen må gje tilråding om korleis meirforbruket skal inndeckast. Netto prosjektkostnader er i si heilheit lånefinansiert. Det ligg såleis til Flora Bystyre å gjere vedtak om inndecking av meirforbruket.

Vi har stadfesta taldelen i sluttrapporteringa ved vår påteikning i dag, og har ingen ytterlegare kommentarar til den sluttregneskapan som ligg føre.

Vi vil kome attende til endeleg revisjonsuttale så snart saka kjem attende frå Prosjektkomiteen, og deretter vil saka bli vidareført til kommunen sitt kontrollutval som vil avgje uttale i saka.

Vi tør be om at saka vert returnert til oss saman med særutskrift frå Prosjektkomiteen si handsaming, slik at vi kan føreta avsluttande revisjonshandlingar og utforme ei endeleg revisjonsuttale til rekneskapsaka. Vi viser elles til dokument som følgjer saka.

6900 Florø den 4. juli 2011

Med helsing

KRYSS REVISJON
 KOMMUNEREVISJONEN I
 YTRE SOGN OG SUNNFJORD
 Oddbjørn Svarthumle
 Kommunerevisor I

Vedlegg:
 Utskrift av rekneskap d.01.09.2010
 Sluttrapport d.21/28.06.2011
 Kopi Brev av 28.06.2011 frå Prosjektleder.

Kopi:
 Rådmannen
 Økonomisjef.
 Prosjektleder Lars-Ove Nygård

Byggerekneskap for: Oppgradering el-anlegg mv(2008)
 Prosjekt nr. 78600
 År: 2008-2010

Spesifikasjon utgifter / inntekter:

Kostnadsart:	Ar 2008	Ar 2009	Ar 2010	Til saman:	Budsjett
Utgifter:					
170 Transport/drift egne transportmidlar				0,00	
230 Byggtjenester	246 811,20	218 575,60	387 760,80	853 147,60	1 230 000
240 Serviceavtaler og reparasjoner	17 493,20			17 493,20	
250 Materialer til vedlikehald	41 296,40			41 296,40	
270 Konsulenttenester				0,00	
290 Interne overføringer		100 000,00		100 000,00	
429 MVA-vederlag anskaffelser	76 400,20	54 643,90	63 584,70	194 628,80	
500 Renter	11 359,61	4 938,00	12 722,00	29 019,61	
Sum utgifter	393 360,61	378 157,50	464 067,50	1 235 585,61	1 230 000
Inntekter:					
700 Refusjon frå andre				0,00	
830 Overføring frå fylke				0,00	
Sum inntekter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto utgift	393 360,61	378 157,50	464 067,50	1 235 585,61	1 230 000
Netto meirforbruk i høve til budsjett					-5 585,61

Finansiering

Ar	Rekneskap Netto utgift	Finansiering		
		Bundne fond	Likv.reserve	Lån
2008	393 360,61			393 360,61
2009	378 157,50			378 157,50
2010	464 067,50			464 067,50
Sum	1 235 585,61	-	-	1 235 585,61
Netto meirforbruk				-5 585,61

Løyvingar		
Prosjektkomiteen 004/08	Lån	480 000
Prosjektkomiteen 008/09	Lån	750 000
Sum		1 230 000

FLORA KOMMUNE
 Økonomiavdelinga, 01.09.2010

Linda N. Asphjell
 Linda Nipen Asphjell
 økonomisjef

Viser til vedlagde utbetalingsbeholdninger
 04/07/2011

Ruth Svortevik Sunde
 RUTH SVORTEVIK SUNDE
 KONTROLLSJEF
 Ytre Sam. og Saksjef

Ruth Svortevik Sunde
 Ruth Svortevik Sunde
 rekneskapsjef

<legg inn ønsket tittel>

1 FLORA KOMMUNE (2010) - År/Periode 2010 1 - 12

07.06.2010

	Regnskap 2010	Buds(end) 2010	Regnskap 2009	Buds(end) 2009	Regnskap 2008	Buds(end) 2008
Prosjekt: 78600 Oppgradering el-anlegg mv(2008)						
32301 BYGGETENESTER VEDLIKEHALD	367.528,00	0	218.575,60	0	246.811,20	0
32302 ELEKTRISK	20.232,80	0	0,00	0	0,00	0
32310 TOTALENTREPRISE	0,00	0	0,00	750.000	0,00	480.000
32401 SERVICEAVTALER OG REPARASJONAR	0,00	0	0,00	0	17.493,20	0
32501 MATERIALER TIL VEDLIKEHALD	0,00	0	0,00	0	41.296,40	0
32901 INTERNE OVERFØRINGAR, INTERNKJØP	0,00	0	100.000,00	0	0,00	0
34291 MVA PÅ VEDERLAG.MVA-PLIKTIGE ANSAFFELSER	63.584,70	0	54.643,90	0	76.400,20	0
35002 BYGGELANSRENTER	12.722,00	0	4.938,00	0	11.359,61	0
Sum utgifter	464.067,50	0	378.157,50	750.000	393.360,61	480.000
39101 BRUK AV LAN	-458.481,89	0	-378.157,50	-750.000	-393.360,61	-480.000
Sum inntekter	-458.481,89	0	-378.157,50	-750.000	-393.360,61	-480.000
Sum prosjekt: 78600 Oppgradering el-anlegg mv(2008)	5.585,61	0	0,00	0	0,00	0
TOTALT	5.585,61	0	0,00	0	0,00	0

FLORA KOMMUNE	Mal				
	Sluttrapport				
	Dok.	nr.	rev..	Godkjent dato	Godkjent
M-	003	-00	xx.yy.02	(sign.)	Til godkjenning

Prosjekt namn:	Oppgradering el-anlegg	Nr:	78600
----------------	------------------------	-----	-------

Politiske vedtak (saksnr./dato):

Prosjektkomite:	Sak 04/08 møtedato 25.03.2008 & Sak 08/09 møtedato 11.03.2009
-----------------	---

Historikk / Ettervurderingar:

(Avvik og erfaringar i forhold til planar, framdrift, økonomi, kvalitet etc.) Evt. på eige vedlegg.

Prosjektbeskriving:

Med bakgrunn i krav frå el-tilsynet og for å ivareta krava til HMT vart det oppstarta eit prosjekt med sikte på oppgradering av el-fordelinga og el-installasjon i skular, barnehagar og institusjonar over ei 3 års periode (36 bygg). Sonnico Installasjon AS vart engasjert til å gjennomføre kontrollarbeidet.

Framdrift/endingar:

Kontroll og feilretting er gjennomført for alle bygga. For dei første 12 bygga (2007) vart det kun gjennomført kontroll av el-fordelinga.

Pga nye tilsyn utført av SFE måtte ein forsere feilretting/kontroll for nokre av bygga. Totalt er det gjennomført 14 tilsyn i perioden. Alle avvik konstaterert under tilsyna er lukka. Det vart gjennomført kontroll av 12 bygg i 2007, 11 bygg i 2008 og 13 bygg i 2009. Alle avvik oppdaga under kontrollane er feilretta, med unntak av avvika for bygga Florahallen og Askrova som ikkje er gjennomført avdi pengane er oppbrukt.

Etter krav som kom fram under tilsyna fann ein det naudsynt å gjennomføre ekstern kontroll også av el-installasjonen, noko som er gjort fom 2008. Dette har også ført til auka utgifter for prosjektet.

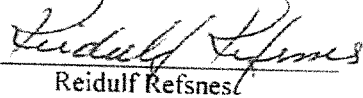
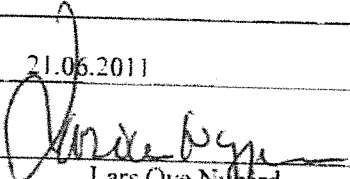
Arbeidet med feilreting er tildelt følgjande el-føretak: Sonnico Installasjon, Relacom, Hellenes og Eikefjord elektro. Det har vore svært utfordrande å få god framdrift på feilrettinga. Sjølv om vi har avtalt dato for ferdigstilling, har ikkje føretaka klart å halde seg til desse fristane. Feilretting for siste "2009" bygget var ikkje ferdig for 11.02.2011 (Rådhuset).

Økonomi:

Det har vore utfordrande å sjå kostnadsbildet for dette prosjektet. Prosjektet vart stansa før endeleg fullføring pga av eit meirforbruk på kr 5 585,61. Bygga som ikkje er feilretta er Florahallen og nedlagte Askrova skule – ut frå avviksbildet registrert i desse to bygga er det forventta ein kostnad med feilretting på kr 150-200 tusen.

Prosjektet er avslutta, men internkontrollen tilseier rullerande 3 årig ekstern kontroll av bygga. Vi har i 2010 gjennomført ny kontroll av bygga som vart kontrollert i 2007 og tilsvarande har vi bestilt kontroll av "2008" bygga i år. Pga av stram økonomi på drifta har ikkje tenesta byggvedlikehald (883101) starta feilretting av avvika oppdaga i 2010. Manglande oppfølging av internkontrollen og feilretting kan kommunen få avvik på ved framtidig el-tilsyn.

Vedtatt ramme: 480 000,-	Prosjektkomite Sak 04/08 dato 25.03.08
Eventuelt justert ramme: 1 230 000,-	Prosjektkomite Sak 08/09 dato 11.03.09
Endelige tot. Kostnader: 1 235 585,61	
Avvik (- +): -5 585,61	

Dato: 28.06.2011	Dato: 21.06.2011
Sign: Reidulf Refsnes Tenesteleiar	Sign: Lars Ove Nylgard Prosjektleiar

SEKOM-sekretariat

Saksgang Flora kontrollutval	Møtedato 09.09.2014	Saknr 050/14
--	-------------------------------	------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-040, Komnr-1401	Arkivsaknr.: 14/138
---	-------------------------------------	-------------------------------

Oppfølgingsliste 6 - 2014

Vedlegg:

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Kontrollutvalet tar gjennomgangen av oppfølgingslista til orientering.

Saksutgreiing:

Status over saker som er handsama i kontrollutvalet og som utvalet skal følge opp eller sjekke ut seinare.

Sak	Dato	Status
011/09 Tiltak - kontrollutvalsarbeid	31.03.09	31.03.09 Vedtak KU – gjennomfør. Orientering frå etatane, Orientering frå revisor Tilsynsrapportar Tertialrapportar Kvalitetsrapportar om Flora.
083/13 Prosjektplan, Forvaltningsrevisjonsprosjekt - Sakshandsaming, vedtak og svargjeving i Flora kommune.	14.11.13	14.11.13 Vedtak i KU: Kontrollutvalet tek prosjektplanen til vitande. Frist for prosjektrapport: November 2014
24/14 Årsrekneskap Flora kjøkkenservice	24.4.14	Vedtak: Kontrollutvalet rår til at rekneskapen for Flora Kjøkkenservice KF vert godkjent slik han ligg føre. Kontrollutvalet viser til presisering i revisjonsberetninga om regulering av budsjett når føresetnadane endrar seg. Føretaket bør gå gjennom rutinane sine på dette området. 29.4.14: Sendt Flora kommune til handsaming
25/14 Årsrekneskap KF Innvandrarsenteret i Flora	24.4.14	Vedtak: Kontrollutvalet rår til at rekneskapen for KF Innvandrarsenteret i Flora vert godkjent slik han ligg føre.

		<p>Kontrollutvalet viser til presisering i revisjonsberetninga om regulering av budsjett når føresetnadane endrar seg. Føretaket bør gå gjennom rutinane sine på dette området.</p> <p>29.4.14: Sendt Flora kommune til handsaming</p>
26/14 Årsrekneskap Flora Hamn	24.4.14	<p>Vedtak: Kontrollutvalet rår til at rekneskapen for Flora Hamn KF vert godkjent slik han ligg føre.</p> <p>Kontrollutvalet viser til presisering i revisjonsberetninga om regulering av budsjett når føresetnadane endrar seg. Føretaket bør gå gjennom rutinane sine på dette området.</p> <p>29.4.14: Sendt Flora kommune til handsaming</p>
27/14 Årsrekneskap Allhuset i Eikefjord	24.4.14	<p>Vedtak: Kontrollutvalet rår til at rekneskapen for Allhuset Eikefjord 2013 vert godkjent slik han ligg føre.</p> <p>29.4.14: Sendt Flora kommune til handsaming</p>
28/14 Årsrekneskapen Havhesten	24.4.14	<p>Vedtak: Kontrollutvalet rår til at årsrekneskapen 2013 for KF Havhesten Flora kommune vert godkjent slik han ligg føre.</p> <p>29.4.14: Sendt Flora kommune til handsaming</p>
33/14 Kontrollutvalet si rolle	15.5.14	<p>Kontrollutvalet blir tema på strategisamling i Flora bystyre hausten 2014. Kontrollutvalet kallar ikkje inn ordførar til neste møte</p> <p>15.5.14: Vedtaket sendt til ordførar</p>
34/14 Havhesten – orientering om vedlikehaldsbehov	15.5.14	<p>Orientering ved styreleiar for Havhesten, Halvor Halvorsen. Orienteringa vert teken til vitande.</p> <p>11.6.14: E-post til dagleg leiar med spørsmål om å få kopi av referat frå styremøte 15.5.14</p>
36/14 Årsrekneskapen 2013 – Flora kommune	15.5.14	<p>Kontrollutvalet meiner at rekneskapen for Flora kommune kan godkjennast slik han ligg føre.</p> <p>15.5.14: Vedtak og fråsegn sendt til Flora kommune for handsaming</p>

43/14 Eventuelt	6.6.14	<p>Møteplan: Frå 29.8. til 9.9. Frå 24.9. til 23.10. Frå 13.11. til 21.11.</p> <ul style="list-style-type: none"> *Referat frå styremøte i Havhesten den 15.5. vert sendt ut som skriv/melding til neste kontrollutvalsmøte. *Synfaring med orientering på neste møte den 9. september: Orientering om drift og teneste ved Eikefjord barnehage og Eikefjord skule. *Orientering ved leiaren om tildeling av anbod på Purkehola. Var tema i kontrollutvalet før sommaren i fjor. Dette er no på plass. *Kontrollutvalet ønskjer orientering om prosjektet med Tarzanjungel på Flora barneskule på neste møte. *Det vart orientert om at årsmeldinga frå kontrollutvalet er handsama i bystyret. Årsmeldinga vart vedteken mot 1 stemme. *Utkast til rettleiar for høyringar i kontrollutvala vert sendt ut som skriv/melding til neste møte. *Orientering frå konferanse i regi av Forum for kontroll og tilsyn i Haugesund 3. og 4. juni. Bjørg Mikalsen og Eva Richter deltok frå Flora kommune. Arnar Helgheim og Audhild Vie Alme deltok frå sekretariatet. *Kontrollutvalet ber om å få tilsendt: Varslingsrutiner, etisk regelverk og mediastrategi / informasjonsreglement. Utsendt som skriv/melding på neste møte. *Utdeling av nettbrett til ungdomsskuleelevar. Utvalet ønskjer ei orientering om status for dette for heile kommunen på neste møte.
-----------------	--------	---

SEKOM-sekretariat

Saksgang Flora kontrollutval	Møtedato 09.09.2014	Saksnr 051/14
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-033, Komnr-1401	Arkivsaknr.: 14/169
---	-------------------------------------	-------------------------------

Eventuelt

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).